BUDAKALÁSZI NYITNIKÉK ÓVODA

TEVÉKENYSÉGKÖZPONTÚ PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2019

OM-azonosító: 032875	Intézményvezető ..... aláírás
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestület nevében: ..... aláírás	Szülői szervezet nevében ..... aláírás
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Ph.	

Budakalászi Nyitnikék Óvoda
Szh.: 2011 Budakalász, Pomázi út 3.
Th.: 2011 Budakalász, Vasút sor 7.
Tagintézmény: 2011 Budakalász, Szalonka u. 1/A
1.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető ... **3**
1. A Budakalászi Nyitnikék Óvoda bemutatása ... **3**
1.1. Az intézmény szerkezeti felépítése ... 3
1.2. Az intézmény adatai ... 3
1.3. Személyi feltételek ... 4
1.4. Tárgyi feltételek ... 8
1.5. Szervezeti és működési rend ... 9
2. Programunk küldetése, pedagógiai alapelveink ... **9**
2.1. Óvodaképünk ... 9
2.2. Gyermekképünk ... 11
3. A tevékenységközpontú óvodai nevelés célja, feladatai ... **12**
3.1. Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztő program ... 12
3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés ... 17
3.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 22
4. Az óvodai élet megszervezése ... **24**
4.1. Napirend, heti rend ... 24
4.2. Óvodapedagógusok által használt kötelezően vezetett dokumentumok, a pedagógiai tervezőmunka ... 25
4.3. Gyermekek értékelése ... 27
4.4. Gyermekek fejlődésének nyomon követése ... 28
5. Az óvodai élet tevékenységi formái ... **29**
5.1. Játék ... 29
5.2. Tevékenységekben megvalósuló tanulás ... 30
5.3. Munka jellegű tevékenységek ... 44
6. Német nemzetiségi nevelés ... **45**
7. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését , fejlődésének segítését biztosító tevékenységek, feladatok ... **46**
7.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek ... 46
7.2. Szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek, esélyegyenlőség biztosítása ... 50
8. Gyermekvédelem az óvodában ... **51**
9. Ünnepek, rendezvények ... **52**
9.1. Az óvodai élet hagyományos ünnepei, programjai ... 53
9.2. Óvodában tartott nemzeti megemlékezések ... 54
9.3. Zöld ünnepeink ... 54
9.4. Német nemzetiség hagyományait őrző ünnepeink ... 54
9.5. Intézményi szintű alapítványi rendezvényeink ... 54
9.6. Egyéb programok ... 55
10. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére ... **55**
11. Az óvoda kapcsolatrendszere ... **57**
11.1. Az óvoda és a család ... 57
11.2. Külső partnereink ... 58
12. A pedagógiai program beválásának vizsgálata ... **60**
Záró rendelkezések ... **61**
Legitimációs záradék ... **62**

BEVEZETŐ

A Budakalászi Nyitnikék Óvoda Pedagógiai programja az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épül, mely a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve - meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Pedagógiai programunk kidolgozásakor figyelembe vettük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit, illetve a Német nemzetiségi csoportunk működésénél a német nemzetiség óvodai nevelésének irányelveit is.

1. A Budakalászi Nyitnikék Óvoda bemutatása

1.1. Az intézmény szerkezeti felépítése

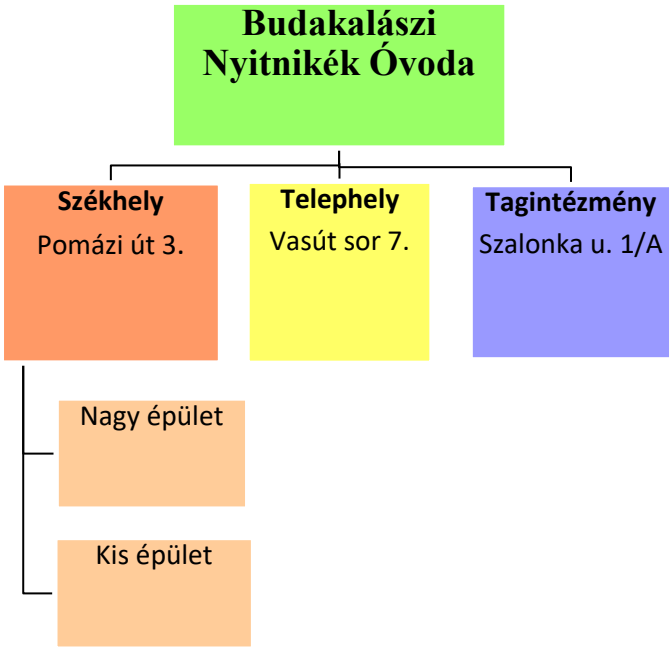

1.2. Az intézmény adatai

Az intézmény fenntartója: Budakalász Város Önkormányzat, 2011 Budakalász, Petőfi tér 1.

Az intézmény feladatellátási helyei:

- Székhely: 2011 Budakalász, Pomázi út 3.
- Telephely: 2011 Budakalász, Vasút sor 7.
- Tagintézmény: 2011 Budakalász, Szalonka u. 1/A

Az intézmény honlapja: www.nyitnikekovoda.hu

Az intézmény alaptevékenységei:

- óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
- sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
- nemzetiségi óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
- óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
- gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
- munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben

1.3. Személyi feltételek

Férőhelyszám

Feladat-ellátási hely		Csoportszám	Férőhely szám
Székhely	Nagy épület	3	80
	Kis épület	2	60
Telephely		2	50
Tagintézmény		5	150
Összesen		12	340

Humán erőforrás

Az óvoda alkalmazottai a jogszabályoknak, szakmai előírásoknak megfelelően végzik munkájukat, rendelkeznek a jogszabályokban előírt végzettségekkel.

1.3.1. Vezetői team

Az óvoda élén az óvodavezető, mint az intézmény egyszemélyi felelőse áll, munkáját az óvoda vezetői team tagjai segítik.

A **vezetői team tagjai** a következők:

- óvodavezető,
- vezető-helyettesek,
- közalkalmazottitanács-elnök,
- szakmai munkaközösség vezető,
- belső önértékelési csoportvezető.

A vezetői team feladatai:

- információk gyűjtése, átadása,
- a döntések előkészítése,
- a feladatok megosztása.

1.3.2. A nevelőtestület

Az intézmény pedagógusainak, valamint a nevelési munkát közvetlenül segítő felsőfokú végzettséggel rendelkező kollégáinak közössége, amely a Köznevelési Törvényben meghatározott jogosítványokkal rendelkezik, az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.

Pedagógus álláshelyek az intézményben			
Munkakör	**Székhely**		**Tagintézmény**
	Nagy épület	**Kis épület**	
Óvodapedagógus	**Csoportonként 2**		
Logopédus	**1**		**1**
Gyógypedagógus	**1**		**1**

A **pedagógus modell** a gyermek számára, magatartásának minden megnyilvánulása minta, ezért fontos, hogy jól ismerje önmagát. Olyan magatartást tanúsítson, mellyel kivívja a gyermekek, a szülők, a munkatársak és minden partner tiszteletét.

A pedagógus legyen:

- önálló feladatvégzésre képes,
- egyéni ötletekkel rendelkező,
- kreatív,
- jó problémafelismerő és problémamegoldó,
- empatikus, megértő,
- kommunikációja legyen pedagógiai céljainak megfelelő,
- kezdeményező, együttműködő, aktívan vállaljon részt pedagógustársaival különböző pedagógiai eljárások és programok (ünnepség, kirándulás, témanap, szakmai munkaközösség, stb.) megvalósításában,
- aktív résztvevője online megvalósuló szakmai együttműködésnek,
- tisztában szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz,
- nyitott a partnerek visszajelzéseire, azokat használja fel szakmai fejlődésére,
- aktív és konstruktív szakmai megbeszéléseken, értekezleteken,
- résztvevője intézményi innovációnak,
- aktív segítője pályázatokon való részvételnek.

A pedagógus felelős azért, hogy:

- a gyermekek jogait maximálisan tiszteletben tartsa,
- minden gyermek személyiségének, képességeinek megfelelően fejlődjön,
- csoportjában nyugodt, szeretetteljes légkör, stabil szokásrend, következetes
- szabályrendszer alakuljon ki,
- a gyermekek biztonságban legyenek és biztonságban érezzék magukat,
- a szülőkkel és egyéb partnerekkel, megfelelő munkakapcsolatot alakítson ki,

- élő kapcsolatrendszert alakítson ki az intézményen kívül is,
- szaktudását folyamatosan fejlessze, ennek érdekében rendszeresen tájékozódjon a pedagógia tudományára és az óvodapedagógiára vonatkozóan megjelenő eredményekről,
- munkájában alkalmazzon új módszereket,
- rendszeresen tájékozódjon az óvodai nevelést, képességfejlesztést támogató digitális technológiai eszközökről és lehetőség szerint alkalmazza is azokat munkája során,
- használja ki a továbbképzési lehetőségeket,
- saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemezze és fejlessze,
- felkészültsége naprakész legyen,
- pedagógiai kommunikációját tudatosan fejlessze,
- stílusa, szóhasználata kedves, barátságos legyen,
- betartsa a pedagógus etika előírásait.

A gyógypedagógus

Együttműködik az óvodapedagógusokkal, és az óvodában dolgozó logopédusokkal a gyermekek minél sokoldalúbb fejlesztése érdekében. Feladata a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő, és a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése.

Tanév elején szűrővizsgálatot végez, a problémás eseteknél megállapítja a fejlesztés módját.

A szülőket tájékoztatja gyermekük aktuális állapotáról és az eredményes fejlesztés lehetőségeiről. Folyamatosan végzi a munkájával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.

A logopédus

A logopédus a 3. és 5. életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségét a törvényi előírásoknak megfelelően szűri, ennek eredménye alapján megszervezi óvodai keretek között ellátásukat vagy szükség esetén szakszolgálat felé irányítja tovább őket. A szűrés eredményéről és az egyéni fejlesztési lehetőségekről fogadó óra keretében tájékoztatja a szülőket. A sajátos nevelési igényű gyermekek logopédiai ellátását a szakértői véleményben meghatározott óraszámban igyekszik biztosítani. Az óvodapedagógusokkal és a szülőkkel folyamatosan tartja a kapcsolatot.

1.3.3. A nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkatársak

NOKS álláshelyek az intézményben			
Munkakör	**Székhely**		**Tagintézmény**
	Nagy épület	**Kis épület**	
Óvodatitkár	**1**		**0,75**
Pedagógiai asszisztens	**2**		**1**
Dajka	**csoportonként 1**		

Óvodatitkár

Munkájával elősegíti az intézmény jogszerű működését. Munkaügyi, tanügyi, gazdasági feladatokat lát el.

A pedagógiai asszisztens

Munkájával segíti az óvodapedagógusok feladatait. Részt vesz a gondozási feladatok ellátásában, az egyéni fejlesztések feltételeinek biztosításában, a nevelési feladatok megvalósításában. Munkáját az óvodapedagógusok irányításával végzi.

Dajka

Munkáját az óvodapedagógus közvetlen irányításával végzi, aktívan részt vesz a gyermekcsoport mindennapi életében. Munkájával, tetteivel ő is nevel, hat a gyermekcsoportra, ezért magatartásának, beszéd stílusának mintaértékűnek kell lennie. Aktív részese a csoport és az óvoda életének, ezért az óvodában dolgozó dajkának ismernie kell az óvoda nevelési elveit, célkitűzéseit, az adott csoport nevelési elképzeléseit, nevelési tervét.

Fontos, hogy a gyermekekkel való kapcsolatát pozitív attitűd jellemezze, törekedjen velük minőségi idő eltöltésére.

Feladatai:

- a folyamatos napirendnek megfelelő munkavégzés,
- gondozási feladatok ellátása,
- segíti az óvodapedagógus által tervezett tevékenység megvalósítását,
- gondoskodik a rendről, tisztaságról,
- betartja a nevelési elveket, kisebb nevelési feladatokat old meg,
- az óvodapedagógus irányításával előkészíti a fejlesztéshez szükséges eszközöket,
- szükség szerint bekapcsolódik a gyermekek játékába.

1.3.4. Technikai munkatársak

Technikai álláshelyek az intézményben			
Munkakör	**Székhely**		**Tagintézmény**
	Nagy épület	**Kis épület**	
Konyhás	1	1	2
Takarító	0,5		1
Kertész-karbantartó	1		0,75

Konyhás

Munkáját a tálaló konyhában a HACCP előírásainak megfelelően végzi.

Takarító, kertész-karbantartó

Feladatuk a rendezett, biztonságos környezet biztosítása.

1.4. Tárgyi feltételek

Kiemelt feladat, hogy az óvoda tárgyi ellátottsága megfeleljen a nevelési és oktatási intézmények kötelező eszköznormájában előírtaknak. Elsődleges fontosságú, hogy az intézmény berendezési tárgyai biztonságosak, esztétikusak legyenek, megfeleljenek a gyermekek méreteinek, biztosítsák egészségük megőrzését. A játékok elégítsék ki a gyermekek mozgás- és játékigényét.

Fontos tényező, hogy az óvoda megfelelő munkakörnyezetet biztosítson valamennyi dolgozója számára.

Székhely: Pomázi út 3.

A Pomázi úton található két épületünk, a város központi részén helyezkedik el. Rendkívül jól megközelíthető gyalogosan, autóval és tömegközlekedéssel egyaránt, ezért nagyon népszerű a lakosság körében.

Ezeknél az épületeknél a mindennapi működés során nehézséget jelent a kiszolgálóhelyiségek hiánya, vagy korlátolt megléte. Ezt a problémát átgondolt munkaszervezéssel igyekeznek az ott dolgozó kollégák megoldani.

2015-től a folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően megújult az épületek homlokzata, ezzel jelentős esztétikai állapotjavulás következett be, az energetikai korszerűsítés hatására pedig üzemeltetésük gazdaságosabbá vált.

A legnagyobb előrelépést – amit minden oda járó család és kolléga közvetlenül megtapasztalhatott-, a tornaszoba megépülése jelentette. Átadásával nemcsak a mozgásfejlesztésnek lett megfelelő tere, hanem létrejött egy közösségi tér, mellyel megvalósulhat közös kulturális programok, intézményi ünnepek szervezése is.

A csoportszobák esztétikusak, jól felszereltek, tükrözik az ott dolgozó kollégák személyiségét.

Tagintézmény: Szalonka u. 1/A

A Szalonka utcai tagintézmény a város magasabb pontján, a tömegközlekedéstől távol helyezkedik el. Elsősorban a környéken élőknek, illetve az autóval rendelkező családoknak tud kényelmes megoldást nyújtani. Miután az épület csendes, zöld övezeti részen 2010-ben épült, megfelel a legkorszerűbb elvárásoknak.

Tágas, jól felszerelt csoportszobákkal, kiszolgálóhelyiségekkel, tornateremmel megfelelő körülmények állnak a kollégák rendelkezésre a magas színvonalú, nyugodt munkavégzéshez.

Vasút sori telephely

Működése 2017. szeptember 1-től szünetel.

1.5. Szervezeti és működési rend

Nevelési év: minden év szeptember 1-től, a következő év augusztus 31-ig tartó időszak.

Szorgalmi időszak szeptember 1-től június 15-ig tart.

Június 15-augusztus 31-ig a csoportok szervezése megváltozik, összevonásra kerülhet sor.

A nevelési év rendjét az óvodai munkaterv határozza meg.

Az intézmény nyitva tartása

A nevelés nélküli munkanapok, időszakok kivételével hétköznap 6 – 18 óráig.

Csoportszervezés

Az intézményben vegyes életkorú csoportok működnek.

2. Programunk küldetése, pedagógiai alapelveink

2.1. Óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse:

- az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését;
- a gyermeki személyiség kibontakozását;
- a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is);
- megalapozza a környezettudatos gondolkodást.

Óvodánk nyitott, családközpontú közösség. Kollégáink tudásának, szakmai felkészültségének alapja a gyermekszeretet. Arra törekszünk, hogy a gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztésével gyermekeink önálló, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak, akik teljes körű támogatást kapnak képességeik kibontakoztatására.

Minden gyermek egyediségéhez illeszkedő, szeretetteljes inkluzív környezet megteremtésével szeretnénk segíteni a gyerekeket abban, hogy a világban helyüket megtaláló, benne élni tudó felnőtté válhassanak.

Nevelési alapelveink:

- a gyermeki személyiséget elfogadásnak, tiszteletnek, szeretetnek, megbecsülésnek és bizalomnak kell öveznie;
- lehetővé tesszük és segítjük a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk;
- kor szerint osztatlan csoportszervezés szélesebb lehetőséget kínál a gyermekek szociális készségeinek fejlődéséhez;
- folyamatos napirenddel igyekszünk megteremteni az egyéni igények kielégítéséhez szükséges feltételeket;
- a szabad játék lehetősége mellett változatos, játékos tevékenységek felajánlásával fejlesztjük a gyermekek képességeit;
- a környezettudatos gondolkodás megalapozása kiemelt jelentőségű.

Az alapelvek megvalósítása érdekében a következőket tesszük:

- Gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes, családias óvodai légkör megteremtéséről.
- Gondoskodunk a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról.
- Változatos, párhuzamosan végezhető, szabadon választható tevékenységeken keresztül, vegyes életkorú csoportokban érjük el, hogy a gyermekek személyisége sokoldalúan és harmonikusan fejlődjön.
- A különleges gondozást, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek speciális igényeinek kielégítéséről szakemberek bevonásával gondoskodunk.
- Az esélyteremtést, az előítélet-mentességet, az egyenlő hozzáférés elvének biztosítását szem előtt tartjuk.
- Gondoskodunk a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játék feltételeinek megteremtéséről.
- Gondoskodunk e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi feltételekről.
- Feltételek biztosításával, szokásrend kialakításával, tevékenységek felkínálásával és személyes példamutatással megalapozzuk a hozzánk járó gyermekekben a környezettudatos gondolkodást;
- Szakmai autonómia biztosításával lehetővé tesszük a csoportok - pedagógiai programmal koherens - egyéni arculatának kialakulását.

- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, német nemzetiségű gyermekek nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

A folyamatos minőségi munkavégzés érdekében törekszünk a reflekción alapuló megújulásra.

2.2. Gyermekképünk

Programunk az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Célunk olyan gyermeket nevelni, akik:

- nyitottak, érdeklődőek, képesek felfedezni az Őket körülvevő világot, megismerni és megóvni értékeit;
- Önmagukat reálisan tudják értékelni, képesek másokat elfogadni és másokkal együttműködni;
- szívesen vesznek részt alkotó tevékenységekben, kreatívak, önállóak;
- boldogok, kiegyensúlyozottak, problémáikat, konfliktusaikat megfelelően tudják kezelni;
- érzelmileg kötődnek szűkebb és azon keresztül tágabb környezetükhöz, lakóhelyükhöz.

3. A tevékenységközpontú óvodai nevelés célja, feladatai

„Hallom és elfelejtem. Látom és emlékszem. Csinálom és megértem.”
Konfuciusz

Az elérendő célok és a megvalósítandó feladatok középpontjában a gyermek áll.

Célunk, hogy az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége elérje az óvodáskor végére az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Fő eszközünk: az élményeken, játékos tevékenységeken és munka jellegű tevékenységeken keresztül megvalósuló képességfejlesztés.

Feladatunk az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos gondolkodás megalapozása minden tevékenységi terület esetében kiemelt fontosságú.

3.1. Az egészséges életmód alakítása, egészségfejelsztő program

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gondozás, a gyermek testi-lelki fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Éves terv összeállításánál elvárás, hogy legalább két projekt esetében dokumentáltan, egészségvédelemmel kapcsolatos tevékenységek tervezése, szervezése jelenjen meg.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

Területei:

3.1.1. Egészséges táplálkozás

A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermekek egészséges táplálása.

Az óvodai étkezés tartalmát a fenntartó által megbízott cég szolgáltatja aktuális jogszabályok alapján.

Feladatunk:

- pozitív minta szolgáltatása,
- kulturált körülmények, megfelelő idő biztosítása az étkezéshez,
- helyes szokások megerősítése,
- pozitív attitűd kialakítása az egészséges táplálkozás, az egészséges ételek iránt,
- egészséges ételek megismertetése, változatos ízek kóstoltatása, a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése
- tálaláskor a „többször, keveset” elvének alkalmazása,

- folyamatos folyadékbiztosítás,
- a gyermekek ösztönzése folyadék fogyasztására,
- életkornak, fejlettségnek megfelelő kanál, villa és kés használatának elsajátíttatása (a kanál és a villa használata kiscsoporttól, a kés használata középső csoportos kortól elvárt),
- az ételintoleranciával, allergiával küzdő táplálék érzékeny gyermekek diétájának betartatása, melyhez az ételt az óvoda ételszállító cége vagy a gyermek családja biztosítja,
- szülői egyetértéssel gyümölcs- és zöldségnap szervezése,
- alkalmak biztosítása arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. salátakészítés, tízórai elkészítése, aktuális projekthez kapcsolódó étel készítése, stb.)
- a nevelési év során önálló projektként, vagy egy projekt részeként kerüljön sor minimum két alkalommal az egészséges táplálkozást népszerűsítő tevékenységekre, foglalkozásokra, mely alkalmakkor lehetőség nyílhat pozitív élmény nyújtására pl. piac, zöldséges üzlet, kert, állattartók, pékség, stb. látogatása keretében.

3.1.2. Mozgás

Célunk:

- a gyermek mozgásigényének kielégítése,
- egyes gyermekeknél a mozgás iránti vágy kialakítása, támogatása,
- a mozgásfejlődés, testi képességek fejlődésének elősegítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- az átlagostól eltérő mozgásfejlődésű gyermekek szakemberhez történő irányítása a szülők bevonásával

Ennek érdekében feladatunk:

- Minden nap mozgás-tevékenységet szervezni lehetőség szerint a szabad levegőn. (-10 fokig köd és viharos szél kivételével). Ha a körülmények nem megfelelőek, akkor a tornaszobában, csoportszobában, folyosón, stb. van mód a megtervezett, irányított tevékenység megvalósítására.
- Irányított mozgás-tevékenységen túl a napirendben rögzített időtartamban (megfelelő időjárási körülmények esetén) biztosítjuk a gyermekeknek a szabad levegőn való mozgás-lehetőséget.
- Sétákat, kirándulások szervezünk.
- Keressük a lehetőséget a szabad játékidő alatt végezhető mozgásos tevékenységek biztosítására.
- Évente két alkalommal mérjük a gyermekek mozgásfejlettségét.
- Deviancia tapasztalása esetén szakember segítségét kérjük.

3.1.3. Személyi higiéné

Célunk:

Otthon már elsajátított tisztálkodási folyamatok elmélyítése, szükség esetén megtanítása és igénnyé válásának elősegítése, a betegségmegelőzés és fertőzések megelőzésének, jelentőségének és módjának tudatosítása.

Ennek érdekében feladatunk:

- a megfelelő technikák megismertetése, elsajátíttatása, gyakoroltatása, szükség esetén segítség nyújtása,
- elegendő idő biztosítása a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére
- személyes példamutatás,
- az egészséges életmód, a testápolás, az öltözködés az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- az öltözők rendjének tudatosítása (váltóruhák,kinti cipők elkülönítése),
- a beteg gyermek elkülönítése, betegség esetén hazaküldése,
- fertőző megbetegedés esetén a szülők és az óvodavezető értesítése, a szükséges intézkedések megtétele (fertőtlenítés, elkülönítés).

3.1.4. Öltözködés

Célunk:

Otthon már elsajátított helyes technikák, öltözködési szokások gyakoroltatása, ennek hiányában megtanítása.

Ennek érdekében feladatunk:

- személyes példamutatás,
- elegendő idő és szükséges segítség biztosítása,
- fokozatosság elvének alkalmazása,
- pozitív megerősítéssel bátorítás,
- a szülőkkel való kapcsolattartás során felhívni figyelmüket a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat, illetve cipő biztosításának fontosságára. Például: műszálas anyagok kerülése, váltóruhák, lábboltozatot és lábfejet védő cipők biztosítása, lógó kiegészítők eltávolítása.

3.1.5. Pihenés

Célunk:

A gyermekek megfelelő testi és szellemi fejlődéséhez szükséges regenerálódás biztosítása.

Ennek érdekében feladatunk:

- a nyugodt pihenés feltételeinek biztosítása a napirend szerint,
- a megfelelő hőmérséklet és levegőcsere biztosítása,
- biztonságot adó szokásrendszer kialakítása, alkalmazása. Altatás pl. mesével, énekkel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal,

- pihenés időtartamának a csoport szükségleteihez igazítása (folyamatos felkelés 14.15 - 14.45 között),
- igyekezni megteremteni a feltételeit a folyamatos felkelésnek, majd csendes tevékenykedés biztosításának az alvásidő végéig (a megvalósíthatóságot helyi adottságok jelentősen befolyásolják),
- 3 hetente ágynemű cseréjének biztosítása.

3.1.6. Higiénikus és biztonságos környezet biztosítása

Célunk:

Az óvodás gyermekek neveléséhez szükséges higiénikus, biztonságos környezet biztosítása.

Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek felismerjék a vészhelyzeteket, képesek legyenek elkerülni azokat, és a bekövetkező baj esetén tudják feladataikat.

Ennek érdekében feladatunk:

- nevelési év kezdetén a gyermekeket balesetvédelmi oktatásban részesíteni, és ezt a csoportnaplóban dokumentálni,
- rendkívüli helyzetekre (pl. tűzriadó) a gyermekek felkészítése, és részvétel a rendszeres gyakorlaton,
- a balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközök figyelemmel kísérése, szükség esetén javításának, cseréjének kezdeményezése,
- a gyermekek rendelkezésére álló eszközök szabályos használatának elsajátíttatása,
- udvari vagy játszótéri játéknál, séta kirándulás esetén az felhívni a gyermekek figyelmét a helyes eszközhasználatra, a biztonságos közlekedés szabályaira, a megfelelő viselkedési szabályok betartására,
- séták, ill. kirándulások alkalmával megfelelő számú kísérő biztosítása (sétánál min. 3 fő, közlekedési eszköz használatakor 5 gyermekenként 1 fő, de minimum 3 fő),
- a higiénikus, egészséges környezet biztosítása érdekében elsődlegesen a dajkák és a takarító kollégák feladata a mindennapos portalanítás, felmosás, fertőtlenítés, szellőztetés,
- a higiéniás szabályok betartatása a gyermekkel.

Az óvoda házirendjében megtalálhatók azok a védő, óvó előírások, amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során be kell tartaniuk. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében illetve annak bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre

3.1.7. Lelki egészségvédelem

Célunk:

A családdal szorosan együttműködve a gyermek lelki egészségének, kiegyensúlyozott pszichés fejlődésének biztosítása.

Viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.

Ennek érdekében feladatunk:

- gyermekek biztonságérzetének megteremtése, szeretetteljes, elfogadó légkör kialakítása,
- pozitív személyes példamutatás,
- pozitív érzelmi hatások biztosítása,
- szükségleteinek kielégítése,
- önbizalmának, magabiztosságának alakítása, éntudatának fejlesztése,
- az önkifejezés lehetőségének biztosítása,
- társakhoz való alkalmazkodás készségének kialakítása, toleranciára, a másság elfogadására nevelés,
- spontán és tervezett beszélgetések kezdeményezése a gyermekeket érintő, érdeklő kérdésekben (dohányzás, alkoholfogyasztás, drog, erőszak),
- a kirándulások, élményszerző tevékenységek során a gyermekek figyelmének ráirányítása a dohányzáshoz kapcsolódó jelenségekre (erdei tiszta levegő- városi szennyezettség, dohányzást tiltó táblák, stb.),
- konfliktuskezelés, belső feszültségek oldásához szükséges technikák elsajátíttatása,
- a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szembeni védekező stratégiák kialakítása,
- szülői értekezleteken a szülők figyelmének ráirányítása a szülői minta jelentőségére (dohányzás, alkoholfogyasztás, agresszív konfliktuskezelés) és a televízióban megjelenő agresszió hatásaira,
- problémahelyzetekben a szülő bevonása,
- szükség esetén szakember bevonása, gyermekvédelmi feladatok ellátása.

3.1.8. Bántalmazás, erőszak megelőzése

Célunk:

A kisgyermekek megvédése minden erőszakos cselekvéssel szemben. Bántalmazás (érzelmi/fizikai) és/vagy elhanyagolás (érzelmi/fizikai) megelőzése, erre utaló jelek észlelése esetén azonnali cselekvés.

Ennek érdekében feladatunk:

- a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként felismerni és mérlegelés nélkül a szükséges lépéseket megtenni, ha a gyermeken a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód jeleit tapasztaljuk,
- a gyermekeket bátorítani, hogy bántalmazás esetén kérjenek segítséget,
- a gyermekek között előforduló bántalmazás megelőzése,
- törekedni a gyermekeknél a társaikat segítő, védő, támogató magatartás kialakítására,
- probléma kezelésénél biztosítani, hogy az áldozat és az elkövető egyaránt kapjon megfelelő segítséget,
- közreműködni a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- a gyermekek szüleit a nevelési év kezdetekor tájékoztatni a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről,

- szükség esetén együttműködni a gyermekjóléti szolgálattal, intézkedésbe bevont hatósággal.

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Mindezért szükséges, hogy

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék;
- a személyes kapcsolatokat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

3.2.1. Érzelmi és erkölcsi nevelés

Célunk:

Olyan kiegyensúlyozott gyermekek nevelése, akik képesek érzelmeik kimutatására, saját és mások érzelmeinek felismerésére, elfogadására, kezelésére, nyitottak az őket körülvevő világra, valamint ismerik és alkalmazzák az alapvető erkölcsi normákat.

Fejlesztendő képességek:

- segítőkészség,
- együttérzés,
- felelősségvállalás,
- élménybefogadás,
- kitartás és szabálytudat,
- kudarctűrés és önuralom,
- érzelmi kifejezőképesség,
- érzelmek irányítása,
- stressz-kezelés,
- empátia, elfogadás, tolerancia kialakítása, frusztráció kezelése,
- konfliktuskezelés,
- szokás és normarendszer elfogadása

Ennek érdekében feladatunk:

- állandó értékrenddel érzelmi biztonság, derűs légkör, otthonos körülmények biztosítása,
- személyes példamutatással és a mindennapos mesélés eszközével erkölcsi normák közvetítése, erkölcsi érzék fejlesztése,
- saját, és mások érzelmeinek felismerésének, kezelésének elősegítése,
- segíteni nyitottá válni a gyermeket a környezete iránt,
- segíteni a gyermeket a kapcsolatteremtésben,
- segíteni a gyermeket kapcsolatainak kezelésében,

- az érzelmi intelligencia fejlődésének segítése,
- segíteni a gyermeket az erkölcsileg helyes-helytelen megkülönböztetésében,
- pozitív érzelmi kötődés kiépítésének segítése a gyermekek között,
- őszinte, toleráns, biztonságos kapcsolat kialakítása,
- alkalmazkodó képesség fejlesztése,
- igazságosság, differenciálás,
- egymás elfogadására, tiszteletére nevelés,
- közös ünnepek, hagyományok szervezése,
- én érvényesítési törekvések segítése,
- a gyermekek önképének, önismeretének, önértékelésének erősítése,
- pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása a szabályokhoz, értékekhez, fejlesztő tevékenységekhez,
- stresszhelyzetek kezelése és technikák átadása,
- az érzelmek hiteles közvetítése,
- negatív érzelmek feldolgozásának megkönnyítése,
- nyugodt légkör kialakítása,
- értékek közvetítése,
- a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak fejlesztése a nevelési helyzetek tudatos kihasználásával, mintaadással,
- a pozitív erkölcsi érzelmek ill., a szabálytudat erősítése a játék során, a feladathelyzetekben, a munka jellegű tevékenységekben,
- a társas együttélés szabályainak, szokásainak gyakoroltatása,
- a gyermekek lakóhelyének, tágabb környezetének megismertetése, hazafias neveléssel segíteni a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére

A gyermek:

- képes felismerni saját és mások érzelmeit,
- mások iránt nyitott, érdeklődő,
- szabálytudata kialakult,
- kudarctűrő képessége korának megfelelő,
- elfogadja önmagát,
- egészséges önbizalommal rendelkezik,
- érzelmeit verbálisan is ki tudja fejezni,
- képes a helyes és helytelen viselkedést megkülönböztetni,
- tiszteli szülőföldjét, környezetét,
- tiszteli társait, és a felnőtteket.

3.2.2. Értékorientált közösségi nevelés, szocializáció

Célja:

Olyan szociális képességekkel rendelkező gyermekek nevelése, akiket az együttérzés, egymásra figyelés, segítőkészség, mások iránti tisztelet, elfogadás és szeretet jellemez.

A gyermek nyitottságára építve segítse a gyermeket ahhoz, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Az együttműködési készség birtoklása elengedhetetlen a csapatmunkához, mely egyre fontosabb szerepet kap a mai társadalom tevékenységeiben.

A kooperatív ismeretszerzési formák jó gyakorlási lehetőséget jelentenek az együttműködés elsajátításához.

Fejlesztendő képességek:

- együttjátszás,
- együttműködés,
- együttdolgozás,
- kapcsolatteremtés (gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek),
- szokások, szabályok betartása,
- kompromisszumkészség, együttműködési képesség,
- kudarctűrés,
- tolerancia,
- irányító-elfogadó szerepvállalás,
- önfegyelem,
- önkritika,
- kitartás,
- akaratérvényesítés,
- határozottság,
- döntési képesség,
- konfliktuskezelés,
- önálló véleményalkotás képessége,
- másság elfogadása, kölcsönös tisztelet,
- felelősségérzet,
- alkalmazkodó képesség,
- aktivitás,
- társas, közös ismeretszerzésre való képesség,
- problémamegoldó képesség,
- kreativitás,
- kommunikációs képesség,

- értő figyelem,
- önellenőrzés, önértékelés
- türelem

Ennek érdekében feladatunk:

- a szocializáció szempontjából meghatározó a a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása,
- biztonságos, nyugodt, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása,
- a gyermek személyiségének megismerése, elfogadása, fejlesztése,
- érzelmi biztonság nyújtása,
- fokozatos, folyamatos szokásalakítás tevékenységeken keresztül olyan helyzetek teremtése, amelyben együttműködve közösen oldhatnak meg feladatokat,
- határozott követelményállítás, normarendszer kialakítása,
- a gyermek társas kapcsolatainak megfigyelése, alakítása,
- pozitív érzelmek erősítése,
- közös élmények biztosítása,
- közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása,
- negatív érzelmek feldolgozásának megkönnyítése,
- kompromisszumkészség kialakítása,
- az érzelmi zavarok kezelése, félelmek, szorongások oldása,
- toleráns és differenciált bánásmód,
- másság elfogadása, elfogadtatása,
- előítéletektől mentes magatartás,
- változatos módszerek alkalmazása a közösség fejlesztése érdekében,
- a felmerülő konfliktusok hatékony kezelése,
- a gyermek életkorának, képességeinek figyelembe vételével megfelelő együttműködést igénylő feladathelyzetek, problémahelyzetek teremtése,
- a gyermeki kooperációt segítő, támogató pedagógusi magatartás gyakorlása,
- a tevékenységek feltételeinek megteremtése
- gyerekek egyéni ötleteinek, javaslatainak meghallgatása, lehetőség szerinti "felhasználása"
- modellértékű kommunikáció, bánásmód és viselkedés
- társas normák és közösségi élményekre épülő tevékenységek gyakorlása (együtt ünneplések-születésnapok, közös készülődések, séták), alakítása,
- kooperációs képességek fejlesztése,
- kommunikációs képességek fejlesztése,
- az óvodai (csoport) normák alakítása, elfogadása, betartása,
- multikulturális és interkulturális nevelésen alapuló integráció biztosítása,
- olyan készségek, képességek kialakítása, melyek alkalmassá teszik a gyermeket a másokkal való együttműködésre egy közös cél elérése érdekében.

A kooperatív technikák alkalmazásának előnyei:

- egyéni különbözőségek (másság, vélemények, nézőpontok) elfogadása,
- fejlődik az együttműködés képessége a gyakori interperszonális érintkezések során,
- fejleszti a több szempontú (szerteágazó) gondolkodást,
- aktív tanulási forma,
- többszöri személyes visszajelzés az egyéni teljesítményről,
- alkalmat nyújt az önellenőrzés, önértékelés technikájának elsajátítására, gyakorlására,
- teljesítménynövekedést eredményez,
- minden gyermek, a képességeinek megfelelő feladat vállalásával sikerélményhez jut

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére

A gyermek:

- megfelelő szociális érettséggel rendelkezik az iskolába lépéshez,
- feladathelyzetben együttműködő társaival és a körülötte lévő felnőttekkel,
- nyitott, érdeklődő,
- reális önképpel rendelkezik,
- képes alkalmazkodni személyekhez, ill. szokás- és normarendszerekhez,
- képes késleltetni szükségleteinek kielégítését,
- mások érdekeit – szükség esetén - a saját érdekei elé tudja helyezni,
- segítőkész,
- konfliktusait megfelelően kezeli, kompromisszumra törekszik,
- elfogadja mások személyiségét,
- elfogadja és tiszteli a gyermekek különbözőségeit,
- tiszteli és becsüli a környezetében élőket,
- megérti mások érzelmi jelzéseit,
- különbséget tud tenni jó és rossz, helyes és helytelen között,
- a helyhez és az alkalomhoz illően tud viselkedni,
- képes problémahelyzetek megoldására,
- képes másokkal együttműködve új ismeretekre szert tenni,
- képes társaival és pedagógusával együttműködve tevékenykedni,
- a kooperációt igénylő tevékenységekben elmondja véleményét, ötleteit,
- képes a közösség által hozott döntések elfogadására,
- felismeri a közös tevékenykedés előnyeit, abban szívesen vesz részt,
- a csoport eredményeiben, érzelmeiben osztozik,
- felismeri saját képességeit és azokat kamatoztatja a közösség javára,
- felismeri és elfogadja saját korlátait, és azok átlépésére törekszik,
- kapcsolatait pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemzi,
- kudarcait életkorának megfelelő módon kezeli.

3.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

3.3.1. Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelv a legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének, az emberek közötti kommunikációnak.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Célja:

Segítse a gyermekek értelmi, érzelmi képességeinek fejlesztését, önbizalmának fejlődését, szociális kapcsolatainak kialakulását a beszélő környezettel, helyes mintaadással, és szabály közvetítéssel.

Ennek érdekében feladatunk:

- a gyermek beszédkészségének, beszédészlelésének fejlesztése,
- a kommunikációs képességek fejlesztése, tehát a mimika, a gesztikuláció, a társsal való kapcsolat kialakítása, fenntartása, azaz a kommunikáció és metakommunikáció összehangolása
- példaértékű kommunikáció, beszéd,
- bizalommal teli légkör biztosítása, hogy a gyermekek élményeiket szívesen osszák meg társaikkal, illetve az őket körülvevő felnőttekkel,
- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés,
- a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének ösztönzése, fenntartása,
- a gyermek meghallgatása,
- a gyermeki kérdések támogatása, a válaszokra való igény kialakítása,
- a kommunikáció formáinak tudatos, ösztönző alakítása,
- a családból hozott és az óvodában szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése,
- beszédmegértés, beszédtechnika fejlesztése,
- a gyermek szókincsének bővítése

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére

A gyermek:

- képességének megfelelően tud kommunikálni a társaival és a felnőttekkel,
- beszéde tiszta, jól érthető,
- beszédfegyelme korának megfelelő,
- szókincse gazdag,
- kommunikációs, és metakommunikációs eszközökkel, megfelelően ki tudja fejezni gondolatait, érzelmeit,

- meg meri fogalmazni kérdéseit, kételyeit, ki tudja fejezni bizonytalanságait,
- összefüggő, nyelvileg helyes bővített mondatokat használ,
- hallott információkat pontosan észleli, megérti és megkülönbözteti,
- használja az alapvető szociális viselkedési formákhoz kapcsolódó kifejezéseket (pl. köszönés)

3.3.2. Értelmi nevelés

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Célja:

A gyermekek tudásvágyának felkeltése**,** nyitottságának növelése, sokszínű, minél több érzékszervre ható tapasztalat nyújtása, széleskörű ismeretek átadása.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás), alkotóképesség fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Fejlesztendő képességek:

- érzékelés,
- észlelés,
- figyelem,
- emlékezet,
- képzelet,
- gondolkodás,
- kreativitás,
- logikai készség,
- elvonatkoztatás,
- rendszerezés.

Ennek érdekében feladatunk:

- változatos, a gyermekek életkorát és egyéni képességét figyelembe véve differenciált tevékenységek szervezésével a gyermekek motiválása az elméleti és gyakorlati tudás megszerzésére,
- éves terv összeállításakor a csoport érdeklődési körének figyelembe vételével összeállított projektgyűjtemény kialakítása,
- példaértékű fogalomhasználat, szókincs gyarapítása,
- kommunikációs helyzetek teremtése,

- a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, fejlettségi szintjének megfelelő módszerek alkalmazása az ismeretek bővítésére, korrigálására, rendszerezésére,
- problémahelyzetek teremtése, a gyermekek tapasztalatokhoz juttatása,
- önálló gondolkodás, logika fejlesztése,
- megfelelő módszerek, eszközök kiválasztása a kompetenciák fejlesztéséhez, a tanulás eredményességének elősegítése,
- megfelelő ismeretekkel való rendelkezés az infokommunikációs eszközökről, és azok aktív alkalmazása a mindennapok során,
- kiemelt figyelmet igénylő gyermek esetén a szülő tájékoztatása mellett szakember bevonásával speciális felzárkózást vagy tehetséggondozást célzó tevékenységek szervzése

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére

A gyermek:

- a megismerő (kognitív) funkciói korának megfelelő fejlettségi szintűek (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, kreativitás),
- a pszicho-motoros funkciói megfelelő fejlettségűek (mozgás, orientáció, beszéd),
- képes a többszempontú gondolkodásra,
- fogalmi gondolkodása kialakulóban van,
- képes új ismereteit a már meglévőkhöz illeszteni, azt a gyakorlatban is alkalmazni.

4. Az óvodai élet megszervezése

4.1. Napirend, heti rend

Folyamatos és rugalmas napirenddel, heti renddel biztosítjuk gyermekeink fejlődéséhez az optimális feltételeket.

4.1.1. Napirend

06.00 – 07.30 Gyülekezés, játék az ügyeletes csoportban

07.30 – 09.30 Játék, tervezett tevékenységek,

08.00 – 09.00 Folyamatos reggeli (pedagógusi döntés alapján változhat)

09.30 – 10.15 Beszélgető kör, mindennapos testnevelés, gyümölcsevés

10.15 – 10.30 Készülődés az udvarra

10.30 – 11.40 Levegőzés

11.40 – 12.00 Előkészület az ebédhez

12.00 – 12.30 Ebéd

12.30 – 13.00 Előkészület a délutáni pihenéshez

13.00 – 14.30 Pihenés

14.15 – 15.00 Folyamatos ébredés, folyamatos uzsonnázás

15.00 – 18.00 Játék, levegőzés a szülő érkezéséig

A napirendben megadott időkeretek speciális okokból (programok, időjárási viszonyok, stb.) változhatnak.

A napirendben megfelelő időt biztosítunk:

- játéknak,
- fejlesztő tevékenységeknek,
- öltözködésnek,
- mozgásnak,
- tisztálkodásnak,
- étkezéseknek,
- pihenésnek,

A napi és heti rendet a csoportok óvodapedagógusai alakítják ki a helyi adottságoknak, igényeknek, lehetőségeknek, szokásoknak megfelelően.

4.1.2. Hetirend

A projektmódszer alkalmazása nem teszi lehetővé az egyes műveltségi területekhez tartozó tevékenységek naphoz kötését.

Az óvodapedagógusok a csoportszoba ajtaján, faliújságján folyamatosan informálják a szülőket, az aktuális projekt témájáról és tartalmáról.

A gyermekekkel a mindennapos beszélgetőkör keretében kerül sor az aktuális téma feldolgozásának megbeszélésére.

4.2. Óvodapedagógusok által használt kötelezően vezetett dokumentumok, a pedagógiai tervezőmunka

Az óvodapedagógusok által vezetett dokumentumok átfogó képet adnak az intézményben folyó mindennapos pedagógiai munkáról.

A pedagógiai munka tervezése az intézmény programjának megfelelően, hosszabb-rövidebb időszakokra tagolva, komplex módon, tudatosan, céloknak megfelelően történik.

A tervezőmunka során, komplex módon kell figyelembe venni a tartalmat, az előzményeket, a gyermekek motiváltságát, életkori sajátosságait, környezet lehetőségeit, szervezési feladatokat, stb.

A pedagógiai terveket, a megvalósítás eredményességének függvényében a nevelési év során felül kell vizsgálni és – amennyiben szükséges - módosítani.

4.2.1. Felvételi és mulasztási napló

A csoportba járó gyermekek nyilvántartására és mulasztásaik vezetésére szolgál.

4.2.2. Csoportnapló

A nevelőmunka tervezésére szolgál. Tervezőmunkát megjelenítő elemei:

- *Befogadási terv*: A gyermekek befogadásának, visszafogadásának tervezése. Az időszak lezárulását követő értékelés (reflexió) segíti a következő évi tervezőmunkát.
- *Nevelési terv:* A pedagógiai programban megfogalmazott feladatok alapján fél éves időszakra készül. Értékelésének eredménye alapja a következő időszak tervezésének.
- *Éves terv:* Ütemterv, mely tartalmazza a nevelési év során feldolgozni kívánt projektek címét, megvalósításának idejét és a tervezett élményalapot.
- *Tervezett programok, feladatok:* A csoport működését meghatározó vagy befolyásoló események tervezésének dokumentálására szolgáló felület.
- *Heti terv:* Szeptemberben speciális terv készül, melyben olyan tevékenységek kapnak szerepet, amelyek a segítik a gyermekeket a csoport szokás- és szabályrendjének, elsajátítását, technikák alkalmazásának megismerését, belsővé tételét.

Októbertől május végéig az éves tervben foglalt témák megvalósításának részleteit tartalmazza tevékenységi területekre lebontva, két korcsoportra tervezve.

- *Matematika éves terv:* Matematikai tartalom megvalósulását nyomon követő táblázat.
- *Ének-zene, énekes játék:* Zenei feladatok megvalósulását nyomon követő táblázat.
- *Testnevelés főgyakorlatok táblázata:* Mozgás főgyakorlatok megvalósulását nyomon követő táblázat.

4.2.3. Projektnapló

A nevelési év során feldolgozni kívánt részletes projekttervek gyűjteménye. Minimum két, az egészséges életmódhoz kapcsolódó projektet tartalmaznia kell!

Projektterv tartalmi elemei tevékenységi területenként:

- projekt címe
- a külső világ tevékeny megismerésére nevelésnél környezeti tartalom és tevékenységek megjelenítése,
- a külső világ tevékeny megismeréséhez kapcsolódóan matematikai tartalom szerepeltetése,
- mesélés, verselésnél az irodalmi művek felsorolása, esetleg a feldolgozás módja,
- ének, zene, énekes játék, gyermektáncnál a tevékenység tartalmát kell feltűntetni,
- mozgásnál, mozgásos játékokat,
- rajzolás, festés, mintázás, kézi munkánál a tevékenység tartalma és technikája szerepel,
- játéknál, előre tervezett játéktevékenységeket.

4.2.4. Gyermekek személyi anyaga

A gyermekekkel kapcsolatos információk, mérések, megfigyelések gyűjteménye az óvodába kerüléstől az óvodai jogviszony megszűnéséig.

Tartalmi elemei:

- adatlap anamnézis tartalommal,
- személyi lap: családlátogatás tapasztalatai, befogadás tapasztalatai,
- DIFER-teszt eredménye,
- gyermek fejlődésének nyomon követése c. táblázat,
- a gyermek mozgásfejlődését rögzítő táblázat,
- egyéni feljegyzések,
- szülői tájékoztatást nyilvántartó lap,
- ha indokolt, fogadóórán készült kiegészítő feljegyzés,
- ha van, szakértői vélemény,
- ha szükséges, egyéni fejlesztési terv,
- ha szükséges, tehetséggondozó lap,
- esetleg egyéb feljegyzések.

4.3. Gyermekek értékelése

A pedagógus feladatai az értékelés során:

- mindig a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével, tudatosan válassza ki a leginkább megfelelőt,
- értékelése konkrét, azonnali legyen, a gyermek teljesítményére és ne a személyére vonatkozzon,
- a gyermekek fejlődését segítse,
- ismerje fel, vagy teremtsen olyan lehetőségeket, amelyekben a gyermeknek lehetősége nyílik önellenőrzésre, önértékelésre
- értékelése személyre szabott legyen, törekedjen a pozitív visszajelzésekre,
- adjon lehetőséget a javításra

4.3.1. Jutalmazás, pozitív megerősítés

Célja: Megfelelő viselkedésformák kialakítása.

Feladata: A motiváltság, az öröm biztosítása, mely erősíti a pozitív önértékelést, alakítja az önbizalmat és a társak számára is motiváló erőként hat.

Elvei:

- mindig személyre szabott,
- mértéktartó,
- szükséglet kielégítő,
- kritériumok alapján történik,
- következetes.

Formái:

- simogatás, ölelés,
- dicsérő, bíztató szavak,
- elismerő tekintet,
- "dicsőség tábla"
- feladat, megbízás adása.

4.3.2. Fegyelmező intézkedések formái, alkalmazásának elvei

Célja: A helytelen, veszélyesnek ítélt viselkedésformák megelőzése, megszűntetése, megfelelő viselkedésformák kialakítása.

Feladata: A társadalmi és közösségi szabályok betartatása.

Elvei:

- a büntetés soha nem fizikai!
- azonnali,
- mértéke arányban van az elkövetett tettel,
- a helyzettől függően előtte vagy utána minden esetben magyarázat, megbeszélés kíséri

Formái:

- megrovó tekintet,
- megemelt hangú figyelmeztetés,
- cselekvés leállítása,
- játékból – életkornak megfelelő ideig tartó – kiemelés, ill. elvonás

Nem büntetünk étel vagy levegő elvonásával, folyosóra, öltözőbe kiültetéssel!

4.4. Gyermekek fejlődésének nyomon követése

Célja: A gyermek képességeinek megismerése, változások nyomon követése.

A gyermekek fejlesztésének az alapja az objektív személyiségismeretnek kell lennie.

A mérési eredmények segítik, hogy az eltérő ütemben, irányban fejlődő gyermekeket az óvodapedagógusok kiszűrjék, és szakemberek segítségét kérjék részletes, célzott vizsgálathoz, illetve a mérési eredmények biztosítják a gyermekek tudatos, tervszerű fejlesztését. Ennek érdekében évente két alkalommal mérjük és rögzítjük a gyermekek fejlettségét.

Egységes mérőeszközeink:

- rövidített Difer,
- gyermek fejlődésének nyomon követését rögzítő táblázat,

Ezek a dokumentumok a gyermekek személyi anyagának részét képezik, az ott található dokumentumokkal (ld. 4.2.4. pont) együtt adnak teljes képet a gyermek fejlődési folyamatáról.

A gyermek fejlődési mutatóiról, óvodai életének jellemzőiről kapcsolatban az óvodapedagógusok fogadó óra keretében tájékoztatják a szülőket.

5. Az óvodai élet tevékenységi formái

5.1. Játék

Célja: Maga a játék, a tevékenység öröme.

A szabad játék az óvodás korú gyermek alapvető és legfontosabb tevékenysége. Benne minden tanulási tartalom: ismeret, jártasság, készség megjelenik. Eredményeképpen alapozódnak meg képességek, alakul a magatartás. A gyermek személyiségfejlődésének egyik eszköze, a gyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A gyermek tapasztalatait, élményeit játssza el sajátos, gyakran átalakított formában.

Feladata:

- a gyermekek egyéni vágyainak, ötleteinek kibontakoztatása,
- a gyermek képességeinek fejlesztése,
- viselkedési szabályok, helyes magatartási formák közvetítése, gyakorlása,
- feszültségoldás,
- személyiségfejlesztés,
- társas kapcsolatok kialakítása, fejlesztése,
- A gyermek gondolkodásának fejlesztése, ismeretének gazdagítása,
- tapasztaltatás, élményhez juttatás.

A játék által fejlesztendő képességek:

A játék átfogja a gyermek teljes személyiségfejlődését, minden képességére fejlesztő hatással van.

A pedagógus feladatai:

- előtérbe helyezni a szabad játék túlsúlyának érvényesülését,
- a szükséges feltételek biztosítása (hely, idő, eszköz),
- a szabad mozgás, az önállóság, az egymás melletti és együttjátszás lehetőségeinek megteremtése,
- élmények, tapasztalatok biztosítása,
- a gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása,
- a szabad játék lehetőségeinek maximális biztosítása,
- szükség szerint bekapcsolódás a játékba, együttjátszás a gyermekekkel,
- indirekt játékirányítás során partner szerep betöltése, együttműködés és segítés (A segítés módját mindig a konkrét játékhelyzet, a gyerekek igénye és fejlettsége határozza meg. Közvetlen beavatkozásra csak nem kívánt viselkedés, ill. balesetveszélyes helyzet esetén van szükség,)
- egyéni bánásmód, differenciálás,
- irányított játék szervezése nevelési-oktatási célból,
- a játéktevékenységek megfigyelése, a gyermekek személyiségének megismerése érdekében.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

A gyermek:

- képes a játék során felmerülő konfliktusait önállóan megoldani,
- akár több napon keresztül is képes ugyanazt a témájú játékot játszani,
- szívesen játszik társaival, barátaival,
- társaival önállóan osztják fel a szerepeket egymás között,
- önállóan használja, szükség szerint elkészíti a szükséges játékeszközöket,
- a közösen hozott szabályokat, valamint a játék által megkövetelt szabályokat betartja,
- szívesen dramatizál, bábozik, barkácsol,
- képes bonyolult építményeket létrehozni,
- szívesen részt vesz testi erőfeszítést igénylő játékokban,
- képes társaival az együttműködésre.

5.2. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulás a nevelési folyamat egészében jelen van. A tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, ill. felfedező ismeretszerzés, amely a teljes személyiségfejlődést, személyiségfejlesztést támogatja.

Célja:

Olyan ismeretek átadása változatos, tapasztaltatással, **játékos tevékenységek** megvalósításával, melyek alkalmassá teszik a gyermekeket az életben való eligazodásra.

Feladata:

- élmények, tapasztalatok, tevékenységek segítségével ismeretek szerzése,
- a megszerzett ismeretek rendszerezése és az életben történő alkalmazása,
- feladattudat kialakítása,
- monotónia tűrés fejlesztése,
- problémamegoldó képesség kialakítása,
- az elkészített „munka ” iránti igényesség kialakítása,
- kitartásra nevelés,
- az együttműködést, kooperációt megalapozó viselkedésformák kialakítása.

Formái:

- spontán, felfedező, játékos tapasztalatszerzés,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett és irányított megfigyelés, tapasztalás, felfedezés, élményszerzés, - feldolgozás,
- utánzásos, minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás,
- cselekvéses tanulás,
- gyakorlati probléma megoldás,
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az ismeretek elmélyítése, rendszerezése, emlékezet fejlesztése.

Megvalósítást segítő eszköz:

A pedagógus ***használhat*** tevékenységválasztó táblát, amelyen a gyermekek kiválaszthatják, hogy a felkínált tevékenységek közül melyekben szeretnének részt venni. Ez által fejleszthető a gyermekek feladattudata, döntésképessége, a pedagógusnak pedig lehetősége van nyomon követni a gyermekek aktivitását. A nagyobbaknak két, a kisebbeknek egy tevékenység választása ajánlott.

Fejlesztendő képességek

- értelmi képességek,
- érdeklődés,
- nyitottság,
- kreativitás,
- kíváncsiság,
- kooperációs képesség,
- kommunikációs képesség.

A pedagógus feladatai:

- a gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának felkeltése, sokoldalú érdeklődésének kielégítése,
- fokozatosság elvének betartása,
- a gyermekek szükségletére és kíváncsiságára építve játékos tevékenységek tudatos megtervezése,
- a játékos tevékenységek tudatos megtervezésekor figyelembe venni a csoport és az egyéni sajátosságokat és ehhez igazítani a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit,
- a tevékenységek megvalósításában a rugalmasság szem előtt tartása,
- biztosítani a tevékenységek megvalósításának feltételeit (hely, idő, eszköz),
- megfelelő tájékozódás az adott témában,
- gyermeki kíváncsiság kielégítése, fenntartása,
- az ismeretnyújtás többoldalú megközelítése, komplex módon történő átadása,
- a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását,
- indokolt esetben IKT eszközök használata,
- differenciált fejlesztés, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél,
- próbálkozási, javítási lehetőség biztosítása,
- személyre szabott pozitív értékelés.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

A gyermek:

- nyitott, érdeklődő az új ismeretek iránt,
- olyan fogalmi és logikai ismeretek birtokában van, amelyekre az iskola építeni tud,
- elfogadja a tanulási helyzeteket,
- feladattudatának kialakulása korának megfelelő.

5.2.1. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalmú tapasztalatokkal

Környezeti nevelés

Célja:

A természeti és társadalmi környezetre figyelő, környezettudatos magatartás megalapozása, a szülőföldhöz való kötődés kialakítása. Tevékenységekben megvalósuló tapasztalatszerzés útján olyan életmód, viselkedés, szokás- és értékrendszer átadása, mely megalapozza az élő és élettelen környezetükkel való harmonikus együttélést. A gyermekekben pozitív érzelmi viszony kialakítása a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezethez, fontos legyen számukra mindezek megőrzése, védelme, ezzel megalapozva a környezettudatos magatartás kialakulását. A gyermekek lelki egészségének megőrzése, helyes önértékelés és egészséges, megfelelő énkép kialakítása.

Feladata:

- Olyan tapasztalatokhoz, ismeretekhez juttatás, amely az életkoruknak megfelelő eligazodást, tájékozódást biztosítja.
- A természettel és környezettel való pozitív, tevékeny kapcsolat, természetvédő magatartás kialakítása.
- Segíteni a szűkebb és tágabb környezetet megismerését, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Tartalma:

- Természeti ismeretek
  - évszakok, növények, állatok, természetes anyagok,
  - az évszakok jellemzői, időjárás hatása az emberekre, állatokra, növényekre,
  - növény- és állatismeret,
  - növény- és állatgondozás,
  - idő múlása, időegységek,
  - víz, föld, tűz, levegő,
  - az évszakokhoz kapcsolódó ünnepek, hagyományok.

- Társadalmi ismeretek
  - közlekedés,
  - család,
  - testünk,
  - egészséges életmód, egészségmegőrzés
  - foglalkozások,
  - szülőföld,
  - lakóhelyünk, ünnepeink,
  - velünk együtt élők, de nem itt születettek .
- Természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységek:
  - szelektív papírhulladék gyűjtése,
  - madáretetés,
  - víz- és energia-takarékosság a mindennapokban.

Környezeti jeles napjaink:

- Minden csoportban megjelenő:
  - Állatok világnapja (október 4.)
  - Föld napja (április 22.)
- Választható:
  - Víz világnapja (március 22.)
  - Madarak és fák napja (május 10.)

Törekszünk arra, hogy a gyermekek természetes környezetben szerezzenek érzelmeikre ható élményeket nyújtó tapasztalatokat.

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés megvalósításának helyszínei:

- csoportszoba, természetsarok,
- óvodaudvar,
- külső helyszínek: séták, kirándulások, múzeumlátogatások alkalmával.

Fejlesztendő képességek:

- értelmi képesség,
- probléma érzékenység,
- problémamegoldó képesség,
- alkalmazkodó képesség,
- megfigyelő képesség,
- az önfegyelmezés képessége,
- kooperációs képesség,
- kommunikációs képességek,
- esztétikai érzék fejlesztése,
- analizáló és szintetizáló képesség.

Formái:

- utánzásos minta- és modellkövetés,
- spontán, ill. irányított játékos tapasztalatszerzések,
- az óvodapedagógus által irányított szemléltetések, megfigyelések, kísérletek,
- magyarázatok,
- a gyermekek és az óvodapedagógus által kezdeményezett probléma és feladathelyzetek.

A pedagógus feladatai:

- élménynyújtás,
- ismeret átadás, rendezés,
- játékos tevékenykedtetés,
- feltételek biztosítása spontán és szervezett körülmények között,
- személyes példamutatás,
- nyitottság,
- ok-okozati összefüggések megláttatása,
- a környezeti kultúra és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítása,
- érzékszervek finomítása,
- a gyermek önálló vélemény alkotása, döntési képességeinek fejlesztése,
- az óvodán kívüli helyszínek előzetes megismerése, ellenőrzése,
- megfelelő számú kísérő biztosítása,
- a szülőföld, néphagyományok, szokások és a tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, hazaszeretetre nevelés,
- tevékenységek, jelenségek természetes közegben való bemutatása,
- sokoldalú, minden érzékszerven megvalósuló tapasztalatszerzés biztosítása,
- a természeti, társadalmi és épített környezet megismertetése, kiemelve az óvodának és környezetének helyi sajátosságait,
- természeti-társadalmi élet összefüggéseinek érzékeltetése az ünnepek megtartásán keresztül,
- természeti környezet védelmének érdekében a családok bevonása, programok szervezése,
- a külső világ megismerése során matematikai tapasztalatoknak és ismereteknek az átadása,
- a fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt kell helyezzen a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

A gyermek:

- környezethez és a környezet védelméhez való hozzáállását pozitív attitűd jellemzi,
- érzelmileg kötődik szülőföldjéhez,
- biztonságosan tud tájékozódni közvetlen környezetében,
- alapvető ismeretekkel rendelkezik a szűkebb és tágabb környezetéről,

- képes logikai kapcsolatok, ok – okozati összefüggések felismerésére adott környezeti témakörökben,
- környezettel kapcsolatos ismereteit verbálisan ki tudja fejezni,
- képes megtalálni helyét a természeti és társadalmi környezetében és képes azzal előítélet nélkül együttműködve élni,
- környezettudatos gondolkodása kialakulóban.

Matematika

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Célja:

A gyermek gondolkodásának fejlesztése, mely megalapozza az iskolai matematika tanulást.

A matematikai nevelés hozzájárul a gyermek külvilágról szerzett tapasztalatainak feldolgozásához.

Feladata:

A gyermekeknek matematikai tapasztalatokhoz, ismeretekhez való juttatása az óvodai nevelés minden területén.

Tartalma:

- tárgyak, személyek, halmazok összehasonlítása,
- számfogalom kialakítása,
- tapasztalatok szerzése a geometria területén,
- tájékozódás térben és síkban.

Fejlesztendő képességek:

- érzékelés,
- észlelés,
- megfigyelés,
- logikus gondolkodás,
- cselekvéses képi emlékezet,
- azonosítás, megkülönböztetés,
- összefüggések felismerése,
- állítások, kérdések, utasítások megértése,
- ítélőképesség,
- konstruáló képesség,
- kommunikációs képesség,

- kooperációs képesség.

Formái:

- utánzásos, minta-, modellkövetés,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- irányított megfigyelés,
- gyakorlati probléma-, és feladatmegoldás,
- gyermeki kérdésekre, válaszokra adott magyarázatok.

A pedagógus feladatai:

- a matematikai érdeklődés felkeltése,
- matematikai kifejezések beépítése a gyermekek szókincsébe,
- problémahelyzetek megteremtése az egyéni képességekhez igazodva,
- matematikai tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosítása,
- számfogalom alakítása,
- a tények, összefüggések felismertetése spontán és irányított módon,
- minden lehetőség kihasználása az egész nap folyamán a gyerekek problémamegoldó gondolkodásának alakítására és a matematikai képességek fejlesztésére,
- tevékenységek biztosítása mennyiségi, alaki, térbeli viszonyok megismeréséhez, összehasonlító mérések végzéséhez.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

A gyermek:

- szívesen vállalkozik problémák megoldására,
- képes a problémák megoldását verbálisan is kifejezni,
- matematikai képességei birtokában a problémát sikeresen megoldja.

5.2.2. Mozgás

A mozgásos tevékenységek, az egészségfejlesztő testmozgások az óvodai nevelés minden napján jelenjenek meg lehetőleg a szabad levegőn, eszközzel vagy anélkül, tervezett, szabad vagy spontán formában

Célja:

- a harmonikus testi fejlődés elősegítése,
- az idegrendszer fejlődésének elősegítése,
- az edzettség és az egészség megőrzése,
- egyéni szükségletek figyelembe vételével a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése.

Feladata:

- a gyermeki szervezet sokoldalú arányos fejlesztése,
- kis- és nagymozgások kialakítása,

- a motoros képességek fejlesztése,
- a vázizomzat erősítése,
- a helyes testtartás kialakítása,
- a mozgás és a játékigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítése,
- edzettség kialakítása,
- teherbíró, ellenálló képesség növelése,
- a személyiség akarati tényezőinek formálása.

Fejlesztendő képességek:

- Kondicionáló képességek:
  - erő,
  - állóképesség,
  - gyorsaság
- Koordinációs képességek:
  - téri tájékozódási képesség,
  - reakció képesség,
  - egyensúlyérzék,
  - ritmusérzék,
  - mozgékonyság,
  - hajlékonyság,
  - testséma fejlesztése
- Kooperációs képesség
  - szabálytudat,
  - együttműködés,

Szervezeti keretei:

Szabadidőben végzett mozgás, mozgásfejlesztés

Csoportszobában végzett mozgásos játékok, udvari játék, kirándulások és séták során szervezett mozgásos játékok.

Megteremtjük a feltételeit annak, hogy a csoportszobákban és az udvaron, a különböző mozgásformákat a gyermekek játékidőben is kedvük szerint gyakorolhassák. Fontosnak tartjuk, hogy a szervezett mozgástevékenységek eszközeit esetenként a szabad játék ideje alatt is használhassák.

Biztosítjuk a szabadban történő napi mozgást egészséges és balesetmentes mozgástevékenységek szervezésével, az időjárási és tárgyi környezet körülményeinek figyelembe vételével. Kihasználjuk az óvoda sajátosságaiból adódó lehetőségeinket, udvarainkat, fedett és nyitott teraszainkat. A nevelési év munkatervének, a projektterveknek megfelelően gyakran járunk kirándulni, sétálni.

Mindennapi szervezett mozgás

Szervezése a szabadban vagy a csoportszobákban történik. Megvalósításakor dominálnak a tervszerűen, tudatosan szervezett alapvető mozgásformák, **mozgásos játékok**.

A szervezett tevékenységeket a szabadban, a csoportszobákban, ill. lehetőség szerint a tornaszobában tartjuk. Az életkori sajátosságoknak megfelelően összeállított anyagban, változatos formában, változatos eszközökkel végzünk különböző fejlesztő gyakorlatokat. A mozgás előtt a gyermekeket átöltöztetjük kényelmesebb ruhába, csúszásmentes cipőbe.

A pedagógus feladatai:

- a mozgásfejlesztés differenciált megtervezése legalább két korcsoportra,
- egészséges környezet, balesetmentes körülmények biztosítása,
- megfelelő hely biztosítása a csoportszoba átrendezésével vagy a tornaszobában,
- megfelelő hely kiválasztása a szabadban,
- elég idő biztosítása a mozgásra,
- megfelelő számú mozgásos eszköz biztosítása a foglalkozások alatt, és a szabad játék idejében,
- mozgáskedv felkeltése,
- szabályok betartatása,
- a pontos feladat elvégzésének ellenőrzése, hibajavítás,
- személyes példamutatás,
- társra figyelés, együttműködés kialakítása,
- a gyermek egyéni testi fejlődéséhez igazodó terhelés,
- a gyermekek mozgásfejlődésének nyomon követése
- a gyermekek utánzó képességére való építés, megfelelő mozgás minta alkalmazása
- a feladatok rövid, pontos megfogalmazása az életkori sajátosságok figyelembevételével
- sikerélmény nyújtása a kevésbé jó mozgású, bátortalan gyerekeknek

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

A gyermek:

- mozgása összerendezett,
- harmonikus mozgásra képes,
- mozgáshoz, sporthoz való viszonyát pozitív hozzáállás jellemzi,
- tud szabályokhoz alkalmazkodni,
- látott mozgásformát pontosan vissza tud adni,
- verbális utasításokat megért, elfogad és végrehajt,
- egészséges versenyszelleme, csapatszelleme kialakult,
- szem - kéz, szem - láb koordináció kialakulása korának megfelelő.

5.2.3. Verselés, mesélés

A gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének egyik legfőbb segítője.

Olyan befogadó és alkotó irodalmi tevékenység, melynek során a gyermekek megismerkedhetnek a magyar és világirodalom értékes alkotásaival.

Célja:

Népi, klasszikus, kortárs irodalmi alkotások segítségével az irodalom megszerettetése, az anyanyelvi kultúra fejlesztése.

Nyelvünk szépségének és kifejező erejének megéreztetése a verselés és mesélés élményével. Az irodalmi művek segítenek feltárni a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges megfelelő viselkedés formákat.

Feladata:

- a magyar és világirodalmi művek megszerettetése,
- az életkori sajátosságait figyelembe véve népmesékkel, népi hagyományokat felelevenítő mondókákkal, rigmusokkal, magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeivel, meséivel megismertetni a gyermekeket,
- irodalmi művek feldolgozása dramatizálással, bábozással,
- a pozitív személyiségjegyek megerősítése,
- erkölcsi normák közvetítése,
- aktív és passzív szókincsbővítés,
- belső képalkotás,
- érzelmek, élmények feldolgozása.

Fejlesztendő képességek:

- beszéd és kombinatív képesség,
- emlékező képesség,
- érzelmi azonosulás képessége,
- képzelet,
- erkölcsi érzék,
- alkotás képessége,
- mese tudat,
- kommunikációs képesség,
- kooperációs képességek,
- önkifejezés képessége,
- szövegértés,
- kifejezőkészség.

A pedagógus feladatai:

- mesélésre, könyvnézegetésre és bábozásra alkalmas nyugalmas hely, eszköz és hangulat biztosítása,
- játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek gyakori hangoztatásával hozzájárulni a gyermek érzelmi biztonságának megteremtéséhez, az anyanyelvi neveléshez,
- irodalmi anyagok életkornak megfelelő igényes összeállítása,
- mindennapi irodalmi élmény biztosítása,
- élményt nyújtó előadásmód alkalmazása,
- meséléssel a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése,

- irodalmi ízlésformálás hagyományos és IKT eszközök bevonásával,
- a könyv és az irodalmi művek megismertetése, megszerettetése,
- az irodalmi befogadó tevékenységek biztosítása,
- alkotó tevékenységre ösztönzés, (mese-, és versírás).

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

A gyermek:

- szívesen hallgat életkorának megfelelő irodalmi műveket,
- felismeri a korábban már hallott irodalmi műveket,
- fel tudja idézni a számára kedves műveket,
- szókincse változatos és kifejező,
- képes erkölcsi ítéletek megfogalmazására,
- értékeli és vigyáz a könyvekre,
- ismeri a megfelelő viselkedési szabályokat a könyvtárban, előadásokon,
- maga is kezdeményez dramatizálást, bábozást,
- vissza tud adni tanult verseket, mondókákat, mesék lényeges elemeit.

5.2.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelés az érzelmeken keresztül hat a gyermekre.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Célja:

A gyermekek zenei kultúrájának megalapozása, a néphagyományok megismerése, a zenei képességek és zenei kreativitás alakítása.

Anyaga:

Magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok, énekes játékok, kortárs művészeti alkotások.

A zenei nevelés színterei:

- - a gyermekek által kezdeményezett, játékhoz kapcsolódó spontán éneklés,
- - gyermekek által kezdeményezett dalos játékok, körjátékok,
- - óvodapedagógus által tervezett, kezdeményezett mondóka, ének, énekes játék.

Feladata:

- a zenei érdeklődés felkeltése,
- zenei ízlés formálása,
- esztétikai fogékonyság fejlesztése,
- zenei képességek kialakítása, fejlesztése,
- közös éneklés, ének-zenei tevékenységek során a dallam, a ritmus és a mozgás szépségének felfedeztetése, közösségi élmény adása.

Tartalma:

- mondókák,
- dalos, ölbeli játékok,
- népi játékok,
- jeles napokhoz kapcsolódó népszokások, dramatikus játékok dalanyaga,
- magyar népdalok,
- gyermekdalok,
- énekes játékok,
- kortárs gyermekdalok,
- gyermektáncok,
- zenei feladatok,
- zenehallgatás.

Fejlesztendő képességek:

- éneklési készség,
- zenei hallás,
- ritmusérzék,
- mozgáskészség, mozgáskultúra,
- zenei formaérzék,
- zenei emlékezet,
- zenei alkotókészség,
- zenei befogadó készség.

A pedagógus feladatai:

- életkornak megfelelő hangterjedelmű énekek kiválasztása,
- a dalok a gyermekhanghoz igazodó hangmagasságban való tanítása,
- megfelelő feltételek biztosítása,
- zenei ízlésformálás,
- zenei élmény nyújtása,
- önkifejezési lehetőségek biztosítása, alkalomteremtés a zenei kreativitás kibontakozására,
- pontos ének-, játék- és tánctanítás, zenei feladatok megvalósítása,
- zenei érdeklődés felkeltése,
- eszközök helyes használatának elsajátíttatása,
- sokat és tisztán énekeljen,
- használja ki a zene elcsendesítő, feszültségoldó hatását,

- a zenei anyag választásánál vegye figyelembe a gyermekek nemzetiségi hovatartozását.

Sikerkritériumok – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

A gyermek:

- képes önállóan, csoportban lehetőleg tisztán, megfelelő tempóban és hangmagasságban énekelni,
- különbséget tud tenni a magas és mély, halk és hangos hangok között, a gyors és lassú tempó között,
- felismeri a tanult dalokat dallamáról, ill. a dallam részéről,
- képes különböző módon érzékeltetni a dalok lüktetését és ritmusát,
- képes felismerni, visszaadni és érzékeltetni a zenei egységeket,
- képes a zenei feladatokhoz kapcsolódó téri tájékozódásra,
- felismeri a zenei, természeti, ill. a tárgyak hangjait,
- képes zenei alkotások létrehozására,
- képes egyszerű ritmushangszerek használatára,
- ismeri a zenei alapkifejezéseket,
- szeret énekelni, a többiekkel együtt játszani.

5.2.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Olyan önkifejezési forma, melyen keresztül a gyermekek a világból kapott, befogadott és átélt élményeket a külvilág számára különböző vizuális technikák segítségével kivetítik.

Célja:

A gyermekek élményeiket, fantáziavilágukat képi, plasztikai alkotásokkal kifejezhessék. További cél megalapozni esztétikai érzékenységüket és ízlésüket, gazdagítani tér-, forma- és színképzeteiket.

Feladata:

- esztétikai érzék fejlesztése,
- fantázia gazdagítása, önkifejezés,
- a vizuális készségek, képességek fejlesztése,
- a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés.

Tartalma:

- rajzolás, festés, mintázás,
- barkácsolás,
- kézi munka,
- díszítés,
- építés,
    - művészeti alkotásokkal való ismerkedés.

Fejlesztendő képességek:

- megfigyelő és koncentráló képesség,
- formaérzék,
- arányérzék,
- síkban és térben való tájékozódó képesség,
- vizuális emlékezet és képzelet,
- ritmusérzék,
- kooperációs képességek,
- képi, logikai, komponáló képesség,
- belső látás,
- esztétikai érzékenység,
- élmény befogadási képesség,
- szem – kéz koordináció,
- finommotorika,
- színérzék,
- monotónia tűrés,
- igény az alkotásra, önkifejezésre.

A pedagógus feladatai:

- a szükséges anyagok, eszközök folyamatos biztosítása megfelelő mennyiségben és minőségben,
- hely, idő, tér biztosítása a tevékenységhez,
- esztétikus környezet megteremtése, kialakítása,
- olyan élmények, benyomások biztosítása, amelyek elősegítik és ösztönzik az alkotó tevékenységet,
- a természetes anyagokkal való bánásmód, a szín- és formavilág, a különféle technikák élményszerű megismertetése,
- kezdeményező képesség támogatása, a gyerekek eredeti ötletei kapjanak megerősítést,
- a sajátos gyermeki látás és kifejezésmód, az alkotókedv biztosítása,
- egész nap folyamán olyan lehetőségek megteremtése, hogy a gyermekek szabadon kifejezhessék élmény- és fantáziavilágukat,
- ismerje a gyermekrajzok fejlődésének szakaszait,
- legyen igényes a környezet formálásában, teremtsen alkalmat a környező világra történő gyönyörködtetésre, rácsodálkozásra,
- az ábrázoló eszközök használatának elsajátíttatása,
- változatos technikák bemutatása, megtanítása,
- igény kialakítása az alkotásra,
- a nevelési év során, a tervezett tevékenységek alkalmával elkészült gyermekmunkák összegyűjtése, segítségükkel a gyermekek fejlődésének nyomon követése,
- törekvés a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására,
- a tehetségek bátorítása, alkalom biztosítása tehetségük kibontakoztatására.

Sikerkritérium – elvárt eredmények az óvodáskor végére:

A gyermek:

- kézmozgása biztos,
- vonalvezetése lendületes,
- finommotorikája megfelelően fejlett,
- megfelelő eszközhasználata kialakult,
- szem – kéz koordinációja kialakult,
- életkorának megfelelően fejlett vizuális gondolkodása,
- ismeri a színeket,
- helyes tájékozódása síkban, térben, kialakult,
- képes kreatív önkifejezésre.

5.3. Munka jellegű tevékenységek

A munka olyan cselekvő tapasztalás, amely külső szükségletből motivált felelősséggel járó tevékenység, melynek végeredménye hasznos, értékteremtő. A személyiségfejlesztés fontos eszköze.

Célja:

A munka jellegű tevékenységekhez való pozitív viszony kialakulása, a tiszta, rendezett környezet iránti igény elősegítése.

Feladata:

Olyan attitűdök, készségek, képességek, tulajdonságok kialakítása, amelyek alkalmassá teszik a gyermeket az önmagával kapcsolatos feladatok ellátására, pozitívan befolyásolják kötelességtudatát, közösségi kapcsolatait, környezettudatos magatartását.

Fajtái:

- önkiszolgáló munka,
- közösségért végzett munka (pl. naposság),
- környezet, növény- és állatgondozás,
- alkalmi feladatok, megbízatások,
- csoportszoba és öltöző rendben tartása.

Fejlesztendő képességek:

- felelősségtudat,
- feladattudat,
- mozgásképességek,
- problémamegoldó képesség,
- kooperációs képesség,
- kommunikációs képességek,
- tudatosság,
- saját-, és mások munkájának megbecsülésének képessége,
- kitartás,

- alkalmazkodás,
- önállóság.

A pedagógus feladatai:

- megfelelő munkalehetőségek, munkaeszközök biztosítása,
- a munkaeszközök használatának, az adott munka menetének megtanítása,
- személyes példamutatás,
- minden korosztály számára találni megfelelő feladatot,
- a munkavégzéshez való pozitív viszony kialakítása,
- a munkavégzéssel kapcsolatos szokásrendszer kialakítása a gyermekek egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodva,
- a fokozatosság elvének betartása,
- tudatos szervezés,
- gyermekek széleskörű bevonása,
- együttműködés,
- a folyamatos, konkrét, reális, fejlesztő értékelés.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

A gyermek:

- alkalmazkodó képessége, segítő készsége, kötelességtudata, kitartása, önállósága, felelősségérzete, céltudatossága korának megfelelően kialakult,
- örömmel segít, szívesen vállal egyéni megbízatásokat,
- kialakul pozitív hozzáállása a munkához, tud és szeret közösen munka jellegű tevékenységet végezni,
- megbecsüli saját, és mások munkáját.

6. Német nemzetiségi nevelés

Német nemzetiségi nevelés a Tagintézményünk Harkály csoportjában folyik, német nemzetiségi óvodapedagógus végzettséggel rendelkező kollégákkal.

A gyermekek életkori sajátosságait, egyéni képességeit figyelembe véve, a csoportban folyó munka egészét átszövi a nemzetiségi nevelés. Játékos formában, a gyermekekben pozitív érzelmeket ébresztve valósul meg a német nyelv és kultúra megismertetése.

Célunk:

Biztosítani az oda járó gyermekekben a nemzetiségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, a nyelvi nevelést és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Ennek érdekében az ott dolgozó kollégák feladata:

- német nyelv használatával a német nyelv megismertetése, megszerettetése,
- az utánzásos nyelvelsajátítás biztosítása,

- visszatérő szituációk teremtésével a német nyelv kifejezéseinek rögzítése,
- kellő idő biztosítása, a gyermekek német nyelvhasználatához (ne legyenek sürgetve),
- játékos tevékenységekkel pozitív érzelmek keltése a német nyelv és kultúra iránt,
- tervezőmunka során a német nemzetiségi tevékenységek anyagát magyar nyelvű tevékenységekre építeni párhuzamos tervezéssel,
- spontán helyzetek kihasználásával is erősítse a gyermekek identitás tudatát,
- igyekezzen olyan tevékenységeket tervezni, amelyek során a gyermeket pozitív megerősítés éri,
- a nemzetiségi hagyományokhoz köthető szokások, tevékenységek által kínált lehetőségeket kihasználva a gyermekek érzelmeire komplex módon pozitívan hatva erősítse identitásukat,
- a Német Nemzetiségi Önkormányzat Budakalásszal együttműködve a helyi nemzetiségi programokon aktív részvétel.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

- ismerik, tisztelik és becsülik a német nemzetiség alapvető hagyományait, szokásait, ünnepeit
- a gyermekekben pozitív érzelmi viszony alakul ki a német nemzetiség kultúrája és nyelve iránt,
- életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően rendelkeznek aktív és passzív német szókinccsel,
- a gyermekek megértenek németül elhangzó egyszerű kommunikációs helyzeteket, és németül ki is tudják fejezni magukat,
- a gyermekek nagy számban ismernek német nyelvű, ill. a német nemzetiség kultúrájából merített dalokat, verseket, mondókákat és játékokat.

7. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését , fejlődésének segítését biztosító tevékenységek, feladatok

7.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

7.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

Óvodánk sajátos szakmai, személyi és tárgyi feltételei miatt nem alkalmas nagyobb létszámú (és bizonyos típusú) sajátos nevelési igényű gyermek nevelésére, ezért a jogszabály által előírt kötelezettségünknek eleget téve csoportonként maximum két gyermek integrálását tartjuk megvalósíthatónak!

Célja:

Az óvodapedagógusok team munkában a fejlesztő szakemberek segítségével, és a családdal együttműködve elérjék, hogy a gyermek saját fejlettségi-, az ő pillanatnyi gondolkodási, észlelési és tevékenységi szintjén tevékenykedjen a többiekkel, a közösségben megtalálva

helyét, és a lehetőségeihez képest optimálisan fejlődjön. Az ép gyermekek megtanulják a másság elfogadását.

Alapelvei:

- Az SNI gyermekek integrált óvodai neveléséhez, fejlesztő nevelés-oktatásához az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti fogalalkozáshoz a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő szakember szükséges.
- Fejlesztésüket az óvodapedagógus szakirányú végzettséggel rendelkező kolléga közreműködésével végezheti. A gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus közreműködése kiterjed a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, a sajátos teendők ellátásának tervezésére és folyamatos tanácsadásra.
- Differenciált bánásmód alkalmazása.
- Az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat és feladatokat az óvoda pedagógiai célrendszerének figyelembe vételével kell meghatározni és egyéni fejlesztési tervben rögzíteni.
- Lehetőség szerint a sajátos nevelési igény szerinti adaptív tanulási környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek és segédeszközök biztosítása.

Számunkra fontos az inkluzív óvodai környezet kialakítása, ezért szükségesnek tartjuk, hogy

- a gyermekek tanuljanak meg élni adottságaikkal, képességeikkel,
- az elvárások igazodjanak az adott gyermek képességeihez, fejlődési üteméhez,
- a többségi gyermekek, az óvoda pedagógusai, dolgozói számára váljon természetessé az elfogadás, a tolerancia képessége, épüljön ki bennük a segítőkészség,
- az óvoda dolgozói és a gyermekek fogadják el az eltérő képességeket az eltérő viselkedést,
- az SNI gyermekekkel napi kapcsolatban levő felnőttek, team keretében foglalkozó pedagógusok működjenek együtt, tapasztalataikat beszéljék meg.

Fejlesztési elvek:

- - az életkornak megfelelő cselekvések, tevékenységek megtanítása és azok alkalmazása,
- - a gyermekek sokoldalú tevékenykedtetése,
- - az ismeretek változatos és differenciált feldolgozása,
- - speciális egyénre szabott megsegítés,
- - az egyéni fejlődési ütem tekintetbe vétele,
- - a teljesítményszintek különbözőségének elfogadása,
- - az egyéni feladatmegoldások mellett csoportmunkára ösztönzés,
- - az együttműködés kialakítása a pedagógusokkal és az ép gyermekekkel.

Az óvodapedagógus feladatai:

- problémák felismerése,
- szakember segítségének kérése,

- elfogadás, személyes példamutatás,
- a csoport felkészítése a másság elfogadására,
- szülőkkel való kapcsolatfelvétel, megfelelő tájékoztatás,
- aktív együttműködés a családdal és szakemberekkel,
- a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíteni a pedagógiai folyamatokba,
- a szakértői vélemény alapján, a gyógypedagógus által elkészített egyéni fejlesztési terv megvalósításában aktív közreműködés,
- ismerje és alkalmazza az egyéni bánásmód megvalósításához szükséges változatos módszereket,
- a gyermekek személyiségét elfogadó, az eredményeket értékelő magatartás.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

- az SNI gyermekek beillesztése, elfogadása, elfogadtatása,
- önmagához mért fejlődése,
- fejlődjön alkalmazkodó képessége, akaratereje, törekednek az önállóságra,
- együttműködés.

7.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek nevelése

Ha a gyermek beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás az óvodai nevelés keretében valósítható meg.

Célja:

Az óvodapedagógus a szakemberek segítségével, a családokkal együttműködve érje el, hogy a gyermek a közösségben megtalálja helyét, lehetőségeihez mérten optimálisan fejlődjön.

Alapelvei:

- differenciált bánásmód alkalmazása,
- a gyermek fejlődésének üteméhez igazodó elvárások közvetítése,
- lehetőség szerint, a gyermeki fejlesztésekhez szakirányú gyógypedagógus közreműködésének igénybevétele,
- fontos, hogy a gyermekek tanuljanak meg élni adottságaikkal, saját képességeikkel,
- törekedni kell arra, hogy, az egészséges gyermekekben váljon természetessé az elfogadás, a tolerancia, épüljön ki bennük a segítőkészség

Fejlesztési elvek:

- az életkornak megfelelő cselekvések, tevékenységek megtanítása, azok alkalmazása,
- a gyermekek sokoldalú tevékenykedtetése,
- az ismeretek változatos és differenciált feldolgozása,
- speciális egyénre szabott megsegítés,
- az egyéni fejlődési ütem tekintetbe vétele,

- a teljesítményszintek különbözőségének elfogadása,
- az egyéni feladatmegoldások mellett csoportmunkára ösztönzés,
- az együttműködés kialakítása a pedagógusokkal és a többségi gyermekekkel.

A pedagógus feladatai:

- a gyermekek személyiségét elfogadó, az eredményeket értékelő magatartás tanúsítása,
- a csoport felkészítése az eltérő magatartás, viselkedés elfogadására, méltányos nevelési környezet megteremtése,
- egyéni fejlesztési terv készítése a szakértői bizottság véleménye alapján, és a benne foglalt fejlesztési feladatok megvalósulásának folyamatos dokumentálása,
- szülőkkel való kapcsolatfelvétel, megfelelő tájékoztatás,
- aktív együttműködés szervezése a családdal és szakemberekkel, tapasztalatok, javaslatok megbeszélése team munkában.

Sikerkritérium – elvárt eredmény az óvodáskor végére:

- a BTMN küzdő gyermekek beillesztése, elfogadása, elfogadtatása,
- fejlődjön alkalmazkodó képessége, akaratereje, törekedjen az önállóságra, együttműködésre

7.1.3. Kiemelten tehetséges gyermekek

Kiemelten tehetséges gyermek az, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

Tehetséggondozás célja:

A kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek motiváltságának fenntartása, képességének fejlesztése.

Feladata:

- differenciálás, személyre szabott, egyéni képességekhez igazodó fejlesztés lehetőségeinek biztosítása,
- észrevételek, javaslatok a szülő számára, javaslattétel az egyéni fejlesztés lehetőségeire.

Óvodánkban a projektmódszer áll a tehetséggondozás szolgálatában, a nevelőtestület e módszer köré építi fel a tehetséggondozás gyakorlatát. A módszer biztosítja a tehetséges, kiemelkedő képességű gyermekek felismerését, és fejlesztését, hiszen a gyermekek saját érdeklődésük, választásuk szerint, sokféle módon tevékenykedve tanulhatnak. A projektek sokféleségükkel a képességek széles körét ölelik át, ezáltal sokféle tehetség megjelenésére adnak alkalmat. Meg kell teremteni olyan tevékenységek végzéséhez a feltételeket, amelyekben a gyermek tehetsége megnyilvánulhat.

A pedagógus feladatai:

- olyan projektek tervezése, amelyek az átlagos képességű gyermekek számára is kihívást jelentenek,
- olyan projektek tervezése, amelyek lehetőséget biztosítanak a tehetség megmutatkozására, fejlesztésére, és az átlagos képességű gyermekek számára is rejt fejlesztési lehetőséget,
- a tehetséges gyermekek felismerése,
- szülőkkel való együttműködés.

7.2. Szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek, esélyegyenlőség biztosítása

Célja:

Segítségnyújtás a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Feladata:

- esélyegyenlőség biztosítása,
- szociális hátrányok csökkentése,
- megelőzés

Az óvodapedagógus feladatai:

- biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő – óvó intézkedésekre javaslatot tesz,
- a gyermekeket és családjukat lehetőségeihez képest minél jobban megismeri,
- a problémákat a hátrányos helyzet okozta tüneteket felismeri, ha szükséges ehhez szakember segítségét kéri,
- egyéni differenciált bánásmóddal a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődését elősegíti, folyamatosan ellenőrzi,
- a rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kíséri, szükség esetén az óvodavezetőnek jelzi a hiányzást,
- a családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíti,
- a szülőkkel együttműködő, partneri kapcsolatot alakít ki, a szülői szerep eredményesebb betöltését elősegíti.

Az alábbi esetekben fokozottan figyelemmel kell kísérni a gyermek testi, lelki állapotát:

- ha a pedagógus fejlődési, beilleszkedési, magatartásbeli zavart észlel,
- ha a gyermek sajátos törődést igényel (dyslexia, fogyatékos),
- ha a pedagógus a gyermeknél egészségügyi problémákat tapasztal,
- ha a gyermek veszélyeztetett, hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű,
- ha a szülők egymás közötti kapcsolata rossz,
- ha a szülő – gyermek kapcsolata nem megfelelő.

8. Gyermekvédelem az óvodában

A **gyermekvédelem** a gyermek testi, szellemi, erkölcsi, anyagi értékeit előmozdító szociális, jogi, egészségügyi és pedagógiai tevékenységeinek és intézkedéseinek összessége.

Célja:

A gyermek legfontosabb életterében – a családban – felmerülő veszélyeztető tényezők megelőzése, felismerése, és azok kiküszöböléséhez segítség nyújtása.

Feladata:

- prevenció,
- felvilágosítás,
- jelzőrendszer működtetése.

A gyermekvédelmi feladatokat a pedagógusok az óvodavezető ellenőrzésével látják el.

A pedagógus feladatai:

- biztosítja a gyermeki jogok érvényesülését, érvényesítését,
- a problémák, a hátrányos helyzet okozta tüneteket felismerése szükség szerint szakemberek segítségének kérése,
- szükség szerint kapcsolattartás a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival,
- a rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérése,
- segíti a gyermek családban történő felnevelését,
- törekszik a szülőkkel való pozitív kapcsolattartás kialakítására, a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítésére,
- tanév elején felméri a veszélyeztetett gyermekek számát,
- meghatározza a veszélyeztetettségük okát és mértékét,
- egyeztet az óvoda vezetőjével,
- folyamatosan tájékozódik a hátrányos helyzetű, a magatartási zavarokkal küzdő, ill. a veszélyeztetett gyermekek helyzetének alakulásáról,
- szükség esetén rendkívüli családlátogatást tenni.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai:

- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyámhatóság
- Gyermekorvos
- Védőnők
- Bölcsőde
- Óvodák
- Általános iskolák,
- Pedagógiai szakszolgálat
- Szakértői bizottság

9. Ünnepek, rendezvények

Célja: Az intézmény sajátos arculatának megteremtése, pozitív érzelmek ébresztése, szociális kapcsolatok erősítése, értékek tudatosítása.

Feladata:

- közösségi élet formálása,
- a közösséghez tartozás örömének erősítése,
- az intézmény hagyományainak ápolása,
- a hazaszeretet, a szülőföldhöz, a családhoz és az óvodai közösséghez való kötődés erősítése,
- néphagyományok ápolása,
- környezettudatos gondolkodás erősítése.

Finanszírozása:

Óvodai nevelés keretén belül megvalósuló költségtérítéses programokat kizárólag a szülők kérésére, beleegyezésével lehet szervezni.

A szülők az éves kirándulási terv elfogadásáról az év eleji szülői értekezlet alkalmával döntenek és döntésükkel vállalják az előre egyeztetett költségeket.

Egy nevelési évben lehetőség szerint ne legyen ötnél több olyan program, ami a szülőknek anyagi kiadással jár.

Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a nehéz anyagi körülmények között nevelkedő gyermekek programokon való részvételét a szülők kérésére, kollégák jelzésére intézményünk alapítványa segíti.

Megvalósulás helye szerint lehet:

- Intézmény területén megvalósuló program.
- Külső helyszínen megvalósuló program.

Külső helyszínen megvalósuló program esetén:

- Az óvodapedagógusok a program előtt (kivéve rövidebb séták) legalább két nappal értesítik a szülőket elsősorban a faliújságon elhelyezett kiírással, ezen kívül email-ben a csoport levelező listáján.
- A csoportok által szervezett minden program esetében, a megvalósítás előtti napon tájékoztatni kell az óvoda vezetőjét és helyettesét a helyszínről és a várható időtartamról.
- Helyi séták alkalmával három fő kísérő/csoport szükséges.
- Városon kívülre szervezett program esetén indulás előtt az intézmény irodájába az óvodapedagógusok beadják a programon résztvevő gyermekek nevét, járművel történő utazás esetén utaslistát.
- Közlekedési eszköz használata esetén öt gyermekenként egy, de minimum 3 felnőtt kíséri a csoportot.
- A folyamatos kapcsolattartás érdekében minimum az egyik kísérőnél lennie kell mobiltelefonnak.
- Probléma vagy fennakadás esetén, az óvoda vezetőjét haladéktalanul értesíteni kell.

Ettől eltérni, csak különleges esetben, a vezető engedélyével lehet.

9.1. Az óvodai élet hagyományos ünnepei, programjai

Mikulás

Tartalmának meghatározása minden évben a feladatellátási helyen dolgozó nevelőtestület kompetenciája. Többnyire meseelőadás, bábelőadás szervezésével és apró ajándékkal teszik emlékezetessé az intézmény dolgozói ezt a napot a gyermekeknek.

Adventi kézműves délután

Pomázi úton csoportonként külön-külön, a Tagintézményben közös rendezvényként valósul meg. Tartama: délután, meghitt hangulatban a gyermekek a szüleikkel közösen kézműveskedve, a közelgő ünnephez kapcsolódó dísztárgyakat hozhatnak létre.

Adventi gyertyagyújtás

Az Adventi időszakban csoportonként és épületenként is gyertyagyújtással, közös énekléssel várjuk a Karácsonyt.

Karácsony

Minden csoportunkban feldíszített karácsonyfával és ajándékokkal várják a kollégák reggel a gyermekeket. Meghitt hangulatban, ajándékbontással, közös énekléssel telik a délelőtt.

Farsang

Délelőtt, csoportonként megrendezett vidám, zenés, jelmezes, játékos zártkörű mulatság.

Téltemetés

Feladatellátási-helyenként, a csoportok által közösen szervezett program. A nevelőtestület által kijelölt napon Télkirály-égetéssel, télűző mondókákkal, énekekkel kergetjük el a telet és várjuk a tavasz érkezését.

Húsvét

Apró ajándékkereséssel, választhatóan locsolkodással ünnepelnek a csoportok.

Anyák napja

A pedagógusok szabadon megválaszthatják, hogy a gyermekek milyen formában köszöntsék édesanyjukat.

Gyermeknap

Feladatellátási-helyenként a nevelőtestület kompetenciája eldönteni, hogy milyen formában köszöntik a gyermekeket. (Kirándulás, játékok szervezése, ugrálóvár, stb.)

Évzáró-ballagás

Csoportonként kerül megrendezése. Tartalmának, formájának megválasztása az intézményi értékrend szem előtt tartása mellett a csoportban dolgozó pedagógusok kompetenciája.

9.2. Óvodában tartott nemzeti megemlékezések

Március 15.

Játékos tevékenységek, kézműves tevékenységek segítségével, zenehallgatással, emlékhelyek felkeresésével segítjük elő a gyermekek hazafias nevelését.

9.3. Zöld ünnepeink

Állatok Világnapja

Séták, kirándulások, állatbemutatók szervezésével igyekszünk a gyermekekben elmélyíteni az állattartás helyes szokásait, felhívni figyelmüket az állatvédelemre, érzékennyé tenni őket a környeztükben található élőlényekkel szemben.

Víz Világnapja

Vizes élőhelyek látogatásával, múzeumlátogatással, kísérletek végzésével gyűjthetnek tapasztalatot a gyermekek a víz tulajdonságaival, körforgásával, fontosságával kapcsolatban. Az ünnep tartalmának meghatározása az óvodapedagógusok kompetenciája.

Föld Napja

Közös virágültetéssel, kertgondozással tesszük szebbé a gyermekekkel közösen az óvoda környezetét. Az ültetett növényeket a továbbiakban a csoportok gondozzák a gyermekek aktív közreműködésével.

9.4. Német nemzetiség hagyományait őrző ünnepeink

Elsősorban Tagintézményünk német nemzetiségi csoportja által tartott ünnepek, amelyeket igény esetén a többi csoport is megtarthat.

Márton nap

Német Nemzetiség Napja – városi rendezvény

Májusfaállítás

9.5. Intézményi szintű alapítványi rendezvényeink

Szüreti mulatság

A családoknak ősszel szervezett intézményi rendezvény. Népi játékokkal, kézműves tevékenységekkel, mustkészítéssel, táncházzal várjuk vendégeinket. A nevelési év elején kiváló lehetőséget nyújt a családoknak, hogy megismerjék óvodánkat, kollégáinkat, kapcsolatot teremtsenek más családokkal.

Nyitnikék Nap

Tavasszal megrendezésre kerülő tematikus családi nap. Mozgásos játékokkal, kézműves tevékenységekkel, ugrálóvárral és az aktuális témához kapcsolódó színes programokkal várjuk a hozzánk járó családokat.

9.6. Egyéb programok

Projektjeinket közös élményekkel igyekszünk megalapozni, amelyek sok esetben kulturális programokon, sétákon, kirándulásokon való részvételt jelent.

Közvetlen tapasztaltatással lehet a gyermekeket a legeredményesebben nevelni-oktatni, ezért fontosnak tartjuk, hogy minél többször biztosítsunk olyan közeget, ahol erre lehetőségük van.

Ezeken a programokon a gyermekek életkoruktól függetlenül részt vesznek. A csoportegység többnyire nem kerül megbontásra, azonban vannak olyan pedagógiai helyzetek, amikor a pedagógiai célt mikrocsoportos, esetleg osztott csoportszervezéssel kívánják a pedagógusok elérni. Ez azt jelenti, hogy a teljes csoport részt vesz a programon, de a tevékenységtől függően több egységekre bontva vesznek részt a gyermekek egyes tevékenységeken.

A pedagógusok a programok tervezésénél figyelembe veszik a gyermekek érdeklődését, a csoport jellemzőit, egyéb külső feltételeket (pl. helyszín elérhetőségét).

Kulturális programok

Bábszínház, színház, múzeumlátogatás.

Séták, kirándulások

Ezek a programok széleskörű, közvetlen tapasztaltszerzési lehetőséget hordoznak magukban.

10. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,

- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,

- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

3. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

4. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.

5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

11. Az óvoda kapcsolatrendszere

11.1. Az óvoda és a család

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Ez csak szoros együttműködéssel lehet eredményes, melyhez elengedhetetlen a kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló partneri kapcsolat.

Óvodánk köznevelési intézmény. Alapdokumentumaink tartalma adja meg azt a keretet, amely elősegíti, hogy sokféle társadalmi, szociális háttérrel rendelkező gyermek, család optimálisan együtt tudjon működni.

Célunk:

Partnerközpontú működés a gyermekek sokoldalú és harmonikus fejlődése érdekében.

Feladatunk:

- Szoros együttműködés kialakítása a családokkal.
- Törekvés, hogy kommunikációnkat a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemezze.

Ennek érdekében:

- Működtetjük honlapunkat, hogy a családok már az intézményünkbe kerülés előtt képet kaphassanak óvodánkról.
- Az óvodai jelentkezést megelőzően játszódélelőtt szervezésével a családoknak lehetőséget biztosítunk személyes találkozásra, párbeszédre a pedagógusokkal, hogy megismerhessék személyiségüket, nevelői attitűdjüket.
- Szintén beiratkozás előtt szülői tájékoztatón a jelentkező szülők informálódhatnak óvodánk pedagógiai programjának tartalmáról.
- A gyermekek első óvodai napja előtt az óvodapedagógusok családlátogatás keretében meglátogatják leendő óvodásaikat, ami kiváló lehetőséget nyújt az ismerkedésre, információcserére, és sok esetben megkönnyíti a gyermekek számára az óvodakezdést, hiszen már van közös élményük az óvodapedagógusokkal.
- Az óvodába lépés első benyomásai alapvetően meghatározzák a gyermek és a szülő óvodához való viszonyát, ezért nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyermekek befogadása, visszafogadása (bizonyos keretek között) egyéni igények figyelembevételével történjen. Ennek érdekében a szülőkkel egyeztetve, a pedagógus irányításával, a gyermek szükségleteihez alkalmazkodó anyás/apás beszoktatásra van lehetőség.
- Családi programjaink lehetőséget teremtenek a családoknak egymás megismerésére, az óvodai közösségbe történő beilleszkedésre.
- Folyamatos párbeszédre törekszünk a gyermekek nevelésével kapcsolatban.
- Intézményi, csoportbeli eseményekről írásban a faliújságokon, és az elektronikus levelező listán adunk tájékoztatást.

- Évente minimum két alkalommal az óvodapedagógusok szülői értekezletet tartanak a csoportjukba járó gyermekek szüleinek.
- A gyermekek fejlettségével, óvodai életével, nevelési problémákkal, egyéb személyesebb témákkal kapcsolatban fogadó órákon nyújtunk tájékoztatást a szülőknek.
- A szülőknek lehetőséget biztosítunk arra, hogy a nevelési év során előre egyeztetett időpontban bármikor betekintést nyerjenek gyermekük óvodai életébe (nyílt nap).
- Az óvodavezetés kapcsolatot tart a Szülők Közösségével. Évente minimum két alkalommal szülői értekezletet tartunk, melyre minden csoportból a három megválasztott Szülői Közösség tag kap meghívást.
- Amennyiben szükséges, a szülők az intézményvezetőt bármikor felkereshetik személyesen, telefonon, e-mailben.

11.2. Külső partnereink

Óvodánk működtetése, nevelési céljaink megvalósítása, a hozzánk járó gyermekek védelmének érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk más intézményekkel.

Budakalász Város Önkormányzata – óvodánk fenntartója

Az együttműködés formái:

- jelentések, beszámolók készítése,
- szóbeli tájékoztatás,
- intézményvezetői értekezletek,
- munkamegbeszélések,
- kölcsönös informálás,
- ellenőrzések,
- együttműködés az önkormányzat dolgozóival

Budakalászi Óvodásokért Alapítvány

Az együttműködés formái:

- rendezvények szervezése,
- eszközfejlesztéshez anyagi támogatás nyújtása,
- a gyermekek közti esélyegyenlőség biztosításához anyagi támogatás nyújtása,
- kiemelkedő munkavégzésért Alapítványi Díj adományozása

Német Nemzetiségi Önkormányzat Budakalász

Az együttműködés formái:

- a német nemzetiségi csoportunk éves munkatervének és értékelésének megküldése,
- intézményünk alapvető működését befolyásoló döntések előtt véleményezési jog biztosítása,
- városi hagyományőrző rendezvényeken részvétel

Egyház

Az együttműködés formái:

- Szülői igény esetén óvodánkban helyet biztosítunk hitoktatáshoz.

Budakalászi Telepi Óvoda

Az együttműködés formái:

- folyamatos személyes munkakapcsolat az intézményvezetők között,
- intézmény működését befolyásoló időpontok egyeztetése,
- zárva tartás esetén egymás intézményéből gyermekek fogadása,
- bemutatók, továbbképzések szervezésekor egymás munkatársainak meghívása
- egymás programjainak látogatása

Budakalászi Bölcsőde

Az együttműködés formái:

- személyes kapcsolattartás,
- intézményi programok időpontjainak egyeztetése,
- szükség szerint egyeztetés a gyermekek óvodai felvételével kapcsolatban,

Kalász Suli Általános Iskola és Szentistvántelepi Általános Iskola

Az együttműködés formái:

- szükség szerint egyeztetések, adatszolgáltatások,
- régi óvodásaink meglátogatása,
- igény esetén a leendő elsős tanítók látogatása az óvodában,
- személyes kapcsolattartás, egymás intézményi programjainak vezetői látogatása

Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pomázi Tagintézménye

Az együttműködés formái:

- személyes kapcsolattartás,
- egyeztetések, adatszolgálatok,
- jogszabályban rögzített feladatokból adódó együttműködés,
- látogatás egymás intézményeiben, találkozás az ott dolgozó munkatársakkal a gördülékenyebb szakmai együttműködés érdekében.

Gyermekjóléti intézmények

Az együttműködés formái:

- szükség szerinti kapcsolattartás,
- tájékoztatás,
- jelzőrendszeri találkozókon részvétel,
- jelzőrendszeri protokoll alkalmazása.

Gyermekorvos, fogorvos, védőnők

Az együttműködés formái:

- kapcsolattartás, konzultáció a gyermekek egészségvédelme érdekében
- szükség szerint szűrővizsgálatok végzése

Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár

Az együttműködés formái:

- részvétel az általuk szervezett kulturális műsorokon, kiállításokon, rendezvényeken,
- termek biztosítása az óvoda külön programjaihoz, rendezvényeihez,
- programjaiknak ismertetése az intézmény faliújságjain.

Idősek Otthona

Az együttműködés formái:

- igény szerint műsor biztosítása, ajándékok készítése

Helyi média

Az együttműködés formái:

- tudósítás az óvoda programjairól,
- az óvodával kapcsolatos információk megjelenítése.

Kapcsolattartás külhoni magyar óvodákkal

Az együttműködés formái:

- kapcsolatfelvétel,
- konzultáció,
- eszköztámogatás.

12. A pedagógiai program beválásának vizsgálata

Felülvizsgálat gyakorisága: 5 év

A vizsgálatot az intézményvezető irányításával a nevelőtestület közösen végzi online, illetve team munkában.

Feladat: információgyűjtés a megelőző időszakról, vizsgált területek kiválasztása, szempontok meghatározása az értékeléshez. Támogatott az innovatív szemlélet érvényesülése.

Az ötödik évben az esetleges módosításokkal kiegészül az óvoda nevelési programja.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az intézmény módosított pedagógiai programját a hatályba lépést megelőzően

- a véleményezési jog gyakorlásának biztosítása érdekében meg kell ismertetni a Szülők Közösségével, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Budakalásszal,
- a nevelőtestületnek el kell fogadnia,
- az intézményvezetőnek jóvá kell hagynia,
- és amennyiben a rögzített feladatok ellátása finanszírozási többletet kíván, ki kell kérni a fenntartó egyetértését.

A módosított pedagógiai program hatályba lépésének ideje: 2019. szeptember 1.

Következő kötelező felülvizsgálatának ideje: 2023/2024. nevelési év

Jogszabályi változások, feltételek változása esetén a programot soron kívül szükséges módosítani.

A pedagógiai programot elérhetővé kell tenni az intézmény honlapján és nyomtatott formában egy-egy példányát el kell helyezni az óvodaépületek folyosóin.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Budakalászi Nyitnikék Óvoda pedagógiai programjának módosításakor a **Szülők Közössége** gyakorolhatta véleményezési jogát.

Budakalász, 2019. .....06..... .....05.....

.....
SzK elnök

A Budakalászi Nyitnikék Óvoda pedagógiai programjának módosításakor a **Közalkalmazotti Tanács** gyakorolhatta véleményezési jogát.

Budakalász, 2019. .....06..... .....07.....

.....
KAT elnök

A Budakalászi Nyitnikék Óvoda módosított, 2019. szeptember 1-től hatályba lépő pedagógiai programját a **nevelőtestület** a 2019. .....06..... .....07..-án tartott értekezleten jegyzőkönyvben rögzített szavazati arányban elfogadta.

Budakalász, 2019. .....06..... .....07.....

.....
a nevelőtestület nevében

A Budakalászi Nyitnikék Óvoda módosított, 2019. szeptember 1-től hatályba lépő pedagógiai programját jóváhagyom.

Budakalász, 2019. .....08..... .....15.....

.....
intézményvezető

Budakalászi Nyitnikék Óvoda Szh.: 2011 Budakalász, Pomázi út 3. Th.: 2011 Budakalász, Vasút sor 7. Telephely: 2011 Budakalász, Szalonka u. 1/A 1.

Budakalász Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Budakalászi Nyitnikék Óvoda módosított pedagógiai programjának 2019. szeptember 1-jei hatálybalépésével egyetértek.

Budakalász, 2019. ....

.....
fenntartó

Nevelőtestületi értekezlet

Elfogadó nyilatkozat

A Budakalászi Nyitnikék Óvoda 2018/2019. nevelési év során módosított, 2019. 09. 01-től hatályba lépő Pedagógiai Programját elfogadom.

Budakalász, 2019. június 7.

	Dolgozó neve	Aláírása
1.	Bácskay Melinda	
2.	Bakos Veronika	
3.	Balogh Mária	Balogh Mária
4.	Blaskóné Oravecz Edit	
5.	Bodrogai Andrea	Bodrogai Andrea
6.	Bucsánszki Beáta	Bucsánszki Beáta
7.	Deák Józsefné	Deák Józsefné
8.	Dobák Katalin	
9.	Egeiné Stenger Beáta	
10.	Elsholtz Ildikó	
11.	Fodorné Földesi Zsuzsanna	Fodorné F. Zsuzsanna
12.	Grünvald Tímea	Grünvald Tímea
13.	Horváth Tímea Margit	
14.	Jakab Szandra	
15.	Jóka Márta	
16.	Kalocsainé Mayer Adrien Eszter	
17.	Kocsisné Varga Nikoletta Alexandra	Kocsisné Varga Nikoletta
18.	Moldován Eszter	Moldován Eszter
19.	Nagy Csilla Teréz	Nagy
20.	Nagy Zsóka	Nagy Zsóka

21.	Nagyvátiné Rusznyák Rita	
22.	Novák Éva	
23.	Sitkovics Eszter	
24.	Tóth Krisztina	
25.	Török Zsuzsanna	
26.	Ujházy Ildikó	

Német Nemzetiségi Önkormányzat

9/2019

KIVONAT

Készült: Német Nemzetiségi Önkormányzat 2019. szeptember 9-én megtartott **rendes, nyilvános** ülésén készült jegyzőkönyvéből

Tárgy: Nyitnikék Óvoda Pedagógiai Program és SZMSZ véleményezése

Az Önkormányzat 3 egyhangú igen szavazattal az alábbi határozatot elfogadta.

Német Nemzetiségi Önkormányzat Budakalász 61/2019.(IX.9.) NNÖB sz. határozata:
A Német Nemzetiségi Önkormányzat Budakalász úgy dönt, hogy a Nyitnikék Óvoda által a 2019/2020. nevelési évre szóló munkatervet, a Pedagógiai Programjának módosítását és az SZMSZ elfogadását támogatja.
Határidő: azonnal majd folyamatos
Felelős: Wágner László elnök

k.m.f.

Wágner László
elnök sk.

A kivonat hiteléül:

Kovách-Janitsek Romola
Dr. Kovách-Janitsek Romola

Budakalászi Polgármesteri Hivatal

BUDAKALÁSZ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
OKTATÁSI, KULTURÁLIS ÉS SPORT BIZOTTSÁG

6/2019 OKSB

K I V O N A T

Készült: Budakalász Város Önkormányzat Oktatási, Kulturális és Sport Bizottságának **2019. szeptember 24-én** megtartott rendes nyilvános ülésén készült jegyzőkönyvből

Tárgy: Javaslat a Nyitnikék Óvoda tájékoztatójának és az éves munkatervének elfogadására, valamint a módosított pedagógiai programjának és módosított SZMSZ-ének jóváhagyására

Az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság **4 igen szavazattal** az alábbi határozatot hozta:

77/2019. (IX.24.) OKSB határozat
Budakalász Város Önkormányzatának Oktatási Kulturális és Sport Bizottsága a Képviselő-testület átruházott hatáskörében eljárva a Budakalászi Nyitnikék Óvoda Tevékenységközpontú Pedagógiai Programját jóváhagyja.
Határidő: azonnal
Felelős: bizottsági elnök

Major Ede
bizottsági elnök sk.

A kivonat hiteléül:

Kovách-Janitsek Romola
Dr. Kovách-Janitsek Romola

Budakalászi Polgármesteri Hivatal